

**T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN
ÖĞRENİMLERİ SIRASINDA EDİNDİKLERİ BİLGİLERİ
GÜNLÜK HAYATLA İLİŞKİLENDİRME DÜZEYLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Furkan TÜRK

**Danışman
Prof. Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU**

TOKAT - 2023

JÜRİ KABUL VE ONAY

ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre Prof. Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU danışmanlığında hazırlamış olduğum **“Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenimleri Sırasında Edindikleri Bilgileri Günlük Hayatla İlişkilendirme Düzeyleri”** adlı yüksek lisans tezinin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

07/07/2023

Furkan TÜRK

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın hazırlanmasında beni olumlu eleştirileriyle yönlendirip, bana vakit ayıran bilgi ve tecrübesini benimle paylaşan, tez danışmanım hocam Prof. Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU'na ve ayrıca Öğr. Gör. Recep BOZDEMİR'e ve Doç. Dr. Mustafa KAYA hocama, yüksek lisans eğitimim sürecinde üzerimde emeği bulunan hocalarıma ve benden maddi manevi desteğini hiç esirgemeyen aileme teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENİMLERİ SIRASINDA EDİNDİKLERİ BİLGİLERİ GÜNLÜK HAYATLA İLİŞKİLENDİRME DÜZEYLERİ

Furkan TÜRK

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

Prof. Dr. Yavuz Selim AĞAOĞLU

Temmuz 2023, ix+82 sayfa

Beden eğitimi ve sporun insanlar üzerindeki birçok olumlu etkilerinin bilinmesi sebebiyle sporun insan hayatındaki yeri günden güne büyüyerek hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Sağlıklı nesillerin yetiştirilmesine olan ihtiyaca cevap vermek için sporun gelişimine yönelik teşvik edici önlemlerin alınması ve uygulamaların hayata geçirilmesi oldukça önemlidir. Özellikle son zamanlarda sporun fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan birçok faydasının bilinmesi sporun gündemdeki yerini korumasına destek olmaktadır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öğrenimleri sırasında edindikleri bilgileri günlük hayatla ilişkilendirme düzeylerinin belirlenmesi bu araştırmanın en temel amacını oluşturmaktadır. Bu araştırmada genel tarama modellerinden, ilişkisel tarama modeli ile kurgulanmıştır. Araştırma yerini Tokat merkezde bulunan Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi oluşturmaktadır. 2022 yılının Eylül ve Kasım aylarında öğrencilere anketler ulaştırılmış ve anket verileri toplanmıştır. Veri toplama araçları ile pilot uygulamanın yapılmasının ardından esas uygulama yapılarak ölçeğin faktörleri belirlenmiştir.

Yapılan çalışmada toplam 276 katılımcı (öğrenci) örneklem olarak alınmıştır. Katılımcıların 149 (%54) kadınlardan, 127 erkek (%46) erkek katılımcılardan oluşmaktadır (Tablo 4.10) Araştırmanın evrenini Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Antrenörlük eğitimi öğrencileri oluşturmaktadır. Tablodaki sonuçlara göre katılımcıların okudukları sınıfların alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı önemli olarak görülmüştür ($p=0.033$; $p<0.05$). Okunulan sınıfın eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığı anlamlı olarak görülmüştür ($p=0.020$; $p<0.05$). Bir başka alt boyut olan alınan eğitimin yeterliliği boyutunun sınıf düzeyine göre farklılığı anlamlı olarak görülmüştür ($p=0.049$; $p<0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun sınıf düzeyine göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.041$; $p<0.05$) (Tablo: 4.19) Yapılan çalışmada normallik sınavında veri setinin normal dağılım göstermediği görülmüştür ($p<0.05$). Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığının anlamlı olarak bulunmuştur. ($p=0.014$; $p<0.05$) (Tablo 4.24).

Katılımcıların cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, baba eğitim durumları, aylık gelir düzeyleri ve spor faaliyetlerinde bulunma durumlarının ölçeğe göre farklılığının önemli olduğu görülmüştür. Ayrıca katılımcıların aldıkları eğitimin yeterliliği boyutuyla, gündelik hayata uygulanması arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür. Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığının anlamlı olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Eğitim, Beden Eğitimi.

ABSTRACT

SPORT SCIENCES FACULTY STUDENTS' LEVEL OF RELATING THE KNOWLEDGE THEY ACQUIRED DURING THEIR EDUCATION WITH DAILY LIFE

Furkan TÜRK

Department of Physical Education and Sports

Professor Doctor Yavuz Selim AĞAOĞLU

July 2023, ix+82 pages

Due to the fact that many positive effects of physical education and sports on people are known, the place of sports in human life has grown day by day and has become an indispensable part of life. In order to respond to the need for raising healthy generations, it is very important to take encouraging measures for the development of sports and to implement the practices. Especially recently, knowing the many benefits of sports in terms of physical, mental, emotional and social aspects supports sports to keep its place on the agenda. The main purpose of this research is to determine the level of associating the knowledge gained during their education with the daily life of the students of the Faculty of Sports Sciences. In this research, the relational survey model, which is one of the general survey models, was designed. The research area is Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Sports Sciences, located in the center of Tokat. Questionnaires were delivered to students in September and November of 2022 and survey data were collected. After the pilot application with the data collection tools, the main application was made and the factors of the scale were determined.

A total of 276 participants (students) were taken as a sample in the study. 149 (54%) of the participants consisted of women and 127 men (46%) were male participants (Table 4.10). According to the results in the table, the difference between the classes of the participants in terms of the use of the education received was significant ($p=0.033$; $p<0.05$). The difference of the class in terms of the application of education to daily life was found to be significant ($p=0.020$; $p<0.05$). Another sub-dimension, the adequacy of the education received, differed significantly according to the grade level ($p=0.049$; $p<0.05$). The difference between the last sub-dimension, the dimension of regulating life by education, according to grade level was found to be statistically significant ($p=0.041$; $p<0.05$) (Table: 4.19). The difference between the participants' status of having an athlete's license in terms of the application of education to daily life was found to be significant. ($p=0.014$; $p<0.05$) (Table 4.24).

It was seen that the gender, class level, father's education status, monthly income level and the status of doing sports activities of the participants differ according to the scale. In addition, it has been observed that there is a positive relationship between the adequacy of the training received by the participants and its application to daily life. The difference between the participants' status of having an athlete's license in terms of the application of education to daily life was found to be significant.

Keywords: Sport, Education, Physical Education.

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZLEŞME.....	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar LİSTESİ.....	vii
SİMGE VE KISALTMALAR	ix
1. GİRİŞ	1
2.GENEL BİLGİLER	3
2.1. Spor Kavramı	3
2.2. Sporun Tarihsel Gelişim Süreci	6
2.3. Sporun Amacı, Önemi ve Faydaları.....	7
2.4. Sporun Sınıflandırılması	9
2.4.1. Bireysel sporlar.....	9
2.4.2.Takım sporları	9
2.5. Beden Eğitimi.....	10
2.5.1. Beden eğitiminin tanımı	10
2.6. Eğitim.....	11
2.6.1. Eğitimin tanım	11
2.6.2. Eğitim, beden eğitimi ve spor ilişkisi	12
2.7. Beden Eğitimi ve Sporun Kişiy Kazandırdıkları.....	14
2.8. Beden Eğitimi ve Sporun Temel Faydaları.....	17
2.9. Spor Eğitimi Kavramı ve İçeriği	17
2.9.1. Ülkemizde üniversitelerde spor içerikli eğitim	18
2.9.2. Üniversitelerde spor eğitimi veren bölümler ve içeriği	19
2.10. Sporun Bilimsel Temelleri	20
2.10.1. Spor bilimlerinin gelişmesine etki eden faktörler	26
2.10.2. Dünyada ve Türkiye’de spor bilimlerinin gelişimi	27
2.10.3. Türkiye’de spor bilimlerinin yapılanması	29
2.11. Spor Faaliyetlerinin İnsan Hayatındaki Yeri.....	31
2.12. Araştırmanın Amaç ve Önemi	32
3. YÖNTEM	34
3.1. Araştırma Modeli	34
3.2. Evren ve Örneklem	34

3.3. Veri Toplama Araçları	34
3.3.1. Ölçeğin geliştirilme aşamaları	35
3.4. Verilerin Analizi.....	35
3.5. Sınırlılıklar	37
4.BULGULAR VE YORUMLAR	38
4.1. Ölçeğin Değerlendirilmesi	38
4.1.1. Çalışma 1	38
4.1.2.Çalışma 2	40
4.1.3. Frekans analizleri.....	43
4.1.4.Farklılık analizleri	49
4.1.5. İlişki analizi	59
4.1.6. Karşılaştırma analizleri.....	61
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	67
KAYNAKÇA.....	75
EKLER.....	81
EK 1. Etik Kurul İzin	81
EK 2. Özgeçmiş	82

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4.1. Ön Çalışma Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	38
Tablo 4.2. Faktörleşme Uygunluğu Sonuçları	38
Tablo 4.3. Toplam Varyans Açıklayıcılığı Tablosu.....	39
Tablo 4.5. Ön Çalışma Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	40
Tablo 4.6. Faktörleşme Uygunluğu Sonuçları	41
Tablo 4.7. Toplam Varyans Açıklayıcılığı Tablosu.....	41
Tablo 4.8. Rotasyonlu Bileşen Matrisi.....	42
Tablo 4.9. Faktörlerin isimlendirilmesi.....	43
Tablo 4.10. Katılımcıların cinsiyetlerine dair bulgular	43
Tablo 4.12. Katılımcıların anne eğitim durumlarına dair bulgular	44
Tablo 4.13. Katılımcıların baba eğitim durumlarına dair bulgular	45
Tablo 4.14. Katılımcıların aylık gelir düzeyi	45
Tablo 4.15. Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumları	46
Tablo 4.16. Katılımcıların spor faaliyetinde bulunma durumları	46
Tablo 4.17. Çalışma kapsamında kullanılan ölçeğe verilen cevapların seçilme sıklığına dair bulgular	47
Tablo 4.18. Katılımcıların cinsiyetlerinin ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları	49
Tablo 4.19. Katılımcıların okudukları sınıfın ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları	50
Tablo 4.20. Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları.....	51
Tablo 4.21. Katılımcıların anne eğitim durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları	52
Tablo 4.22. Katılımcıların baba eğitim durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları	54
Tablo 4.23. Katılımcıların aylık gelir durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları	56
Tablo 4.24. Katılımcıların spor faaliyetinde bulunma durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları.....	58
Tablo 4.25. Ölçek alt boyutlarının ilişkileri ve yönlerine dair analiz sonuçları.....	60
Tablo 4.26. Cinsiyetin “almış olduğum eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim” ifadesinin karşılaştırılması	61
Tablo 4.27. Cinsiyetin “Almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim” ifadesinin karşılaştırılması	62
Tablo 4.28. Cinsiyetin “Almış olduğum eğitimle insanları spora yönlendirebilirim” ifadesinin karşılaştırılması	62

Tablo 4.29. Cinsiyetin “Aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusunu öğrettiğimi düşünüyorum” ifadesinin karşılaştırılması	63
Tablo 4.30. Cinsiyetin “Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum” ifadesinin karşılaştırılması	64
Tablo 4.31. Sporcu lisansına sahip olma durumunun “AO eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim.” ifadesinin karşılaştırılması	65
Tablo 4.32. Sporcu lisansına sahip olma durumunun “Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum” ifadesinin karşılaştırılması	66

SİMGE VE KISALTMALAR

$<$	: Küçüktür
$>$	: Büyüktür
Max	: En yüksek değer
Min	: En düşük değer
n	: Sayı (seçilme sıklığı)
p	: Anlamlılık düzeyi
ss	: Standart Sapma
$\bar{x}$	: Aritmetik ortalama
AEK	: Alınan eğitimin kullanımı
AEY	: Alınan Eğitimin Yeterliliği
AEYD	: Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi
EGHU	: Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması

1. GİRİŞ

İnsan mutlu bir hayat sürmeyi, ömrü boyunca kendini iyi hissederek hayattan zevk almayı arzu etmektedir. Bu açıdan insanın mutluluğunu etkileyecek günlük hayattaki olumsuzluklardan uzak durmak istemesi olağan bir davranış olarak gösterilebilir. Günlük hayatta insanın mutluluğuna etki edecek bir diğer etken ise sağlığıdır. Nitekim sağlık yalnızca insanlar için değil bütün canlılar için oldukça değerli ve önemlidir. Sağlığa yönelik en ufak bir tehdit insanın huzurunu bozmaya yetecek bir durum yaratır. Bu bağlamda kişilerin bedensel sağlığını geliştirmesi için gerekli olan sporu yaşam biçimi haline getirmesi büyük önem taşımaktadır. Spor ve egzersizin insan sağlığına katkısını gösteren birçok çalışmanın olması, sporun yapmanın zorunluluğuna işaret etmektedir. Teknolojide yaşanan gelişmelerin sporun insan hayatında yalnızca fiziksel sağlığına katkı vermediğı, aynı zamanda bilişsel ve ruhsal sağlığa da olumlu katkılarının olduğu belirlenmiştir (İmamoğlu, 1991).

İnsanların günümüzde spora yönelimlerinde artış gözlemlenmektedir. Spora yönelmenin sebepleri: maddi gelir sağlamak, hayat tarzının değişmesi, lüks yaşantı isteğı, tanınırlığın olması, kendini ispatlama duygusu, toplumsal saygınlığı arttırmak ve sağlığını uzun süre korumak olarak sıralanabilir. Özellikle son zamanlarda sporun dünya gündeminde sıklıkla yer alması, sporun popülerliğini arttırarak geniş kitlelerin spora yönelmesine katkı sağlamıştır.

Spor bilimleri fakültesinde verilen eğitimler ile öğretmenlik, antrenörlük, spor yöneticiliğı ve rekreasyon gibi alanlarda uzman kişiler yetiştirilmektedir. Bu bağlamda spor bilimleri fakültesinde alınan eğitimin gündelik hayatla ilişkilendirilmesi ve edinilen bilgilerin gündelik hayatta kullanılmasının tespit edilmesi oldukça önemlidir.

Bu tez ile bu alanda yeni bir literatür oluşturulması, uygulanacak eğitim programlarında ve amaçların başarıya ulaşmasında büyük bir öneminin olduğu unutulmamalıdır. Bu bilgiler ışığında hazırlanan araştırmanın en temel amacı, spor bilimleri fakültesinde alınan eğitimin günlük hayatta kullanılma durumu ve ilişkilendirilme düzeyinin belirlenmesidir. Bu çalışmanın önemini artıran temel nedenlerden birisi olarak, literatürde genel olarak benzer araştırmaların bulunmaması, alanda yapılacak benzer çalışmalara yol gösterici nitelikte olmasının amaçlanmasıdır.

Yükseköğrenim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim aldıkları alanlara yakın birçok alanda bilgi ve tecrübe kazanarak hayata hazırlandıkları bilinmektedir. Bu amaç ve önemle hazırlanan bu çalışmada: birinci bölümde giriş başlığının altında çalışma konusu, önemi ve çalışma alanları hakkında bilgi bilgilere yer verilmiştir. İkinci bölümde ise genel bilgiler ana başlığı altında literatüre çalışma oluşturulmuş (spor, beden eğitimi, eğitim vb.gibi başlıklar) geniş olarak tezde sunulmuştur. Araştırmanın üçüncü bölümde yöntemine hakkında bilgilere yer verilmiştir. Yapılan anketlerle ilgili bulgular ve yorumları ise çalışmanın dördüncü bölümünde yer almaktadır. Elde edilen bulgular ve bulguların literatüre uygunluğuna dair yapılan karşılaştırmalar ise çalışmanın sonuç ve tartışma bölümünde yer almaktadır.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Spor Kavramı

Spor, fiziksel etkinliklerin kişiye özel hale getirilerek çeşitli branşlar altında kendine özgü olgular olarak fiziksel, psikolojik, estetik ve teknik özellikleri içeren, belirli kurallarla çevrelenmiş, rekabete dayalı etkinliklerdir (Arabacı, 2004)Yapılandırılmış sporların eğitimsel bütünlük çerçevesinde kontrollü ve düzenli bir şekilde belirlenen hedeflere göre düzenlenmesine spor denilmektedir (Özyiğit, 1991).

Aynı şekilde spor kavramı, bireysel ya da takım olarak, rekabet ortamını belirli kurallar içinde düzenleme ve sporcuların fiziksel, bilişsel gelişimine eğitici ve rekreasyonel yönleriyle katkıda bulunma sürecidir. Bu sürecin, bireyin fiziksel ve ruhsal sağlığını destekleyerek uyum sürecini, kişilik gelişim süreçlerini kolaylaştıran, bireyi güçlendiren ve yeteneklerini geliştiren bir yapısı vardır. Spor, bedene ve zihin gelişiminin yanında bireyin çok boyutlu gelişimini sağlayan yapısı nedeniyle evrenseldir. Egzersiz tüm dünyada temel olarak bir sağlık aracı olarak görülürken, Türkiye’de insanlar egzersizi daha çok sağlıklı ve güzel görünmek için bir araç olarak görmektedir (Açıl, 2006).

Spor kelimesinin kökeni “desport” ve “disport” kelimelerinden gelmektedir. "Oyun, erteleme, eğlence ve işten dikkat dağıtma" anlamını taşımaktadır. Kökeni Latince olan “spor” sözcüğü İngilizce yardımıyla dünya dillerinde “spor” olarak kullanılmıştır (Kılıcıgil, 1997).

Spor çok yönlü bir kavram olduğu için birçok farklı tanıma konu olmuş ve farklı yazarlar tarafından farklı açılardan yorumlanmıştır. Buna katkıda bulunan faktörler,

spor olgusunun farklı hareket biçimleri, amaçları, kapsamı ve içeriği ile farklı şekillerde yorumlanması ve değerlendirilmesi ile dallanmasıdır (Teke, 2018).

Hareket, boş zamanların artmasına bağlı olarak avlanma ve korunma amacıyla bireysel veya toplu olarak geliştirilen araçlı veya araçsız ateş etme, kaçma, tırmanma, dövüş teknikleri gibi doğa ile mücadelede insanın edindiği temel becerileri ifade eder; Fiziksel gücü, teknik yeteneği, estetik düzeyi ve rekabet düzeyini çekmeye yönelik, oyun oynamak, dikkati dağıtmak ve günlük işten uzaklaşmak için barışçıl ve analogilerin kullanımına dayalı sosyal bir süreçtir (Fişek, 1982).

Diğer bir tanımda ise spor, kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığını olumlu yönde değiştiren, sosyal yaşamdaki davranışlarını düzenleyen, zihnini rahatlatan ve fiziksel yeteneklerini belirli bir düzeyin üzerinde geliştiren sosyal, biyolojik ve pedagojik bir olgudur (Yıldıran, 1996).

Başka bir ifade ile spor, belirli koşullarla veya koşulsuz, belirli bir düzeyde bireysel veya toplu olarak, boş zaman etkinliği veya tam zamanlı bir iş olarak kullanılarak mevcut çevreyi doğallaştıran sosyal, karmaşık, rekabetçi, dayanışmacı sosyal ve kültürel bir faaliyettir (Erkal, 1982).

Tuncay'a göre spor; kişinin beden ve ruh sağlığını geliştirmeyi, var olan bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirerek sosyal hayata uyumunu kolaylaştırmayı, bireysel kişilik ve karakter özelliklerinin olumlu gelişimini teşvik etmeyi, spor organizasyonları aracılığıyla uyum, birlik ve güçlenmeyi amaçlar (Tuncay, 1991).

Yine bir başka ifade ile spor, tarih boyunca farklı anlamlara evrilirken farklı işlevleri vurgulayan bir etkinlik olmuştur. Bir zamanlar üst sınıfların özelliği olan

tembellik ve ilgisizlik görüntüsünü yaratırken, teknolojinin gelişmesiyle birlikte mükemmel bir yaşama katkıda bulunan bir aktivite haline gelmiştir. Modern yaşamın yaygınlaşmasıyla birlikte beden eğitimi kavramı eğitimde önemini artırmış ve bir gereklilik haline gelmiştir (Göral, 2000).

Spor son zamanlarda değişimler göstermiş ve yeni anlamlar kazandırılmıştır. Kişisel saldırganlık, barışçıl rahatlama ve içsel saldırgan özelliklerin kontrolü için rekabet eden alanlar sağlamıştır (George, 1979; aktaran Bar, 2016). Eğitimcilerle göre, fiziksel aktivite kişilik oluşumuna ve karakter gelişimine katkıda bulunur. Bu aynı zamanda yetkililerin enerjilerini kontrol etmek için kullandıkları sistemdir (Gillet, 1975; aktaran Bar, 2016).

Spor bireysel, çevresel ve toplumsal işlevler olarak ayrılmaktadır. Spor tüm işlev ve amaçlarını birey üzerinde gerçekleştirir. Kültürel, sosyal ve çevresel hedeflere ancak bireyin kaliteli eğitimi ile ulaşılabilir. Böylece, zamanla, kişisel bir nitelik toplumsal bir nitelik haline gelir. Başka bir deyişle, çevresel bozulma ve iyilik bireyler aracılığıyla aktarılmaktadır (Krench & Ckoçrutchfield, 1980).

Egzersiz, vücudun egzersizi, zihnin egzersizi ve bilincin egzersizidir. Kadın ve erkek (Bayar, 2003; Bora, 2012; Kuruç, 1994) ile spor yapan ve yapmayan küçük çocuklar (Kerkez, 2012) arasındaki farklılıklara dayalı araştırmalar oldukça farklı gerçekleri ortaya koymaktadır. Nitekim yapılan araştırmalarda, gerek vücudun gerekse zihnin egzersizinin insanlara bir çok olumlu katkısından söz edilmektedir. Beden için yapılan egzersizin insan sağlığına, zihin egzersizlerinin zihinsel sağlığa etkileri oldukça çoktur.

Spor ve çevre arasındaki bağı incelerken hem olumlu hem de olumsuz olarak bakmak gerekir. Spor, sağlık, zindelik ve sosyal çevre gibi faktörlerle olumlu yönde çalışsa da günümüz teknolojisi ile birçok olumsuz etkiyi de beraberinde getirmektedir. 1896'da Olimpiyat Oyunlarının yeniden gündeme gelmesiyle birlikte doğa ve spor arasındaki çelişki 1900'lerde başlamış ve bu tarihte Paris Exposition'da, 1904 tarihinde St Louis, Amerikada gerçekleşti. Paris oyunlarının stadyum olmadan gerçekleştiği ve ilk kez kadın sporcularında yarıştığı bilinmektedir (Güzel, 2009).

Her birey toplumun bir üyesidir. Topluluklar ayrıca, üyeleri olarak topluluğun değerlerine uymaları ve bunları korumaları için bireyleri eğitebilir. Sonuç olarak, bireyler ve topluluklar birbirleriyle etkileşim halinde olacaktır. Bu noktada kendilerini ifade etmek ve diğer bireylerle ve toplumla kolayca iletişim kurmak için hareketi kullanırlar, bu da sosyalleşmelerine ve gelişmelerine yardımcı olur (Küçük ve Koç, 2004).

2.2. Sporun Tarihsel Gelişim Süreci

Sporun tarihteki yeri ve oluşumu hakkında net bir zaman dilimi verilmesi mümkün değildir. Ancak insan hareket etme yeteneğine sahip olduğu andan itibaren birey doğaya karşı mücadele etmek zorundadır. Bu yükümlülük doğadan korunmayı, barınmayı ve gıdayı içermektedir (Bozyiğit, 2020).

Kendini koruma gibi temel ihtiyaçları karşılamak için insanlar savunmayı ve saldırmayı öğrenmektedirler, bu eylemleri hareketlerinin temeli olarak görmektedirler. Doğada karşılaştığı hayvanlarla güreş, mücadele edemediği bir yırtıcı hayvandan kaçarken atletizm, aletlerin ortaya çıkmasıyla zaman içinde okçuluk ve cirit gibi sporların ortaya çıktığı düşünülmektedir (Bozyiğit, 2020). Dünyadaki en eski spor

etkinliği antik Olimpiyat Oyunları olarak kabul edilmektedir. O zamanlar spor müsabakaları bugünkünden çok farklı bir amaçla yapılyordu. Eski zamanlarda fiziksel aktivite dini bir biçimi içeren bir şekilde yapılyordu. Ayrıca günümüzde olduğu gibi insanları kötölüklerden korumak gibi amaçlara da hizmet ediyordu. Yıllar içinde Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), modern Olimpiyat Oyunları için Baron Pierre de Coubert'i geliştirmiştir. Bu olimpiyatların dışında dünyada birçok farklı müsabaka düzenlenmektedir (Bozyiğit, 2020).

2.3. Sporun Amacı, Önemi ve Faydaları

Kişilerde yorgunluk düzeyini azalttığı için oldukça egzersiz kavramı oldukça önemlidir. İnsanlar arasındaki iletişim düzeyi genellikle aynı anda hem iyi, hem mutlu hem de sağlıklı hissetmeye bağlıdır. Bu nedenle spor, bireyin özgüvenini artırdığı için hem arkadaşlık hem de kendini geliştirme açısından önemlidir (Akın, 2018).

Sağlığı korumak, özgüveni artırmak, yetenek veya becerilerini geliştirmek hobi olarak spor yapanların öncelikli hedefleridir. İnsanlar aşağıdaki amaçlara göre fiziksel aktiviteler gerçekteştirirler (Akın, 2018).

Sporla ilgilenen çocuklar, yaratıcı ve sorumluluk sahibi bireyler olurlar (Koç, 2007). Gençler boş zamanlarında milli bilinci artırıcı, milli bütönlüğe saygı ve sevgi uyandıran faaliyetlerle ilgilenmezlerse bireyler kötü, yıkıcı, bölücü vb. olarak davranışlar geliştirebileceklerdir. Bu nedenle fiziksel aktivite, bireyin kişisel ve sosyal yapısının gelişmesinde önemli bir faktör olarak görölmektedir. Egzersiz özellikle çocukluk döneminde başlamalıdır. Çünkü ağaç yaş iken eğilir atasözün ünde ifade ettiği gibi belli bir dönemde kazanılamayan beceri, hareket ve alışkanlıkların daha sonraları kazanılmasının çok zor olduğuna inanılır (Tunç, 1999).

Genel amacımız egzersizi, günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline getirmek ve hayatımız boyunca devamlılığını sağlamaktır (Erşen ve Kale 2003). Beden eğitiminin amacı her yaştan bireyi yetiştirmektir. Bu nedenle beden eğitimi insanın çok yönlü gelişimini amaçlayan zihinsel, fiziksel ve ruhsal gücün eğitime odaklanır. Beden eğitimi ile bireyin fiziksel, zihinsel ve sosyal bütünlüğünden ödün vermeden karakter ve kişiliğini geliştirilirken sağlıklı, huzurlu ve güçlü olması, toplum içinde bireyin kendi çabasıyla yükselmesi için yetiştirilmesi sağlanır (Günüşık, 1973).

Egzersiz vücudun tüm organ ve sistemlerini korumak, kas ve iskelet koordinasyonunu geliştirmek, duruşu düzeltmek, boş zamanı geçirmek, özgüven oluşturmak, zihinsel gücü artırarak hızlı karar vermek ve daha birçok amaç için kullanılmaktadır. Egzersizin kişisel gelişim açısından kardiyovasküler, kas-iskelet gücü, esneklik, kilo kontrolü, kaygı ve depresyonu azaltma, sosyal uyum ve değişim, toplumla iletişim ve entegrasyon, sosyal statü açısından sayısız faydası vardır (Wankel & Berger, 1990).

Fiziksel ve Biyolojik Olarak: Kilo kontrolünü sağlamaktadır; organlar üzerinde olumlu etkiler sağlamaktadır; kalp hastalıklarını önleyebilmektedir.

Sosyolojik olarak: Kişilerle iletişim kurarak sosyalleşmesini sağlar; beden ve ruhun eğitilmesini sağlar; toplumdaki farklı farklı bireylerin birbirleriyle kaynaşmasını sağlar; eğitsel bir faaliyettir.

Psikolojik olarak: Zekâ geliştirmektedir; irade gücünü olumlu yönde güçlendirmektedir; kişiliği geliştirmektedir; mücadele ve birlik arzularını artırmaktadır; bireylerin hoşgörülü olmasına yardımcı olmaktadır; kişinin kendini iyi hissetmesini sağlamaktadır.

Ekonomik olarak: Spor organizasyonlarının saha dışında çalışarak kazandıkları parayı spora ve sporcuya harcamalarına olanak sağlamaktadır; Spor müsabakalarına seyirci olarak katılan bireyler için barınma, beslenme, ulaşım vb. ihtiyaca göre üretilen ekonomik donanım sağlamaktadır (İnal, 2003).

2.4. Sporun Sınıflandırılması

2.4.1. Bireysel sporlar

Bir kişinin tek başına yarıştığı sporlardır. Bireyin tek başına yaptığı, kendine güven, kendini gerçekleştirme, kendini ifade etme ve irade gücü gibi niteliklerin kazanılmasına aktif olarak katkıda bulunduğu hareketlerdir (Salar, 2012). Genellikle boks, güreş, okçuluk, kickboks, karate, yüzme, jimnastik gibi bireysel olarak yapılan sporlardır (Şahin, 2006).

2.4.2. Takım sporları

Gruplar halinde yapılabilen sporlardır. Takım sporları, bir maçı kazanmak için ortak bir amaç için antrenman yapılan sporlardır. Bu takım üyeleri rakip takımın oyunda daha az puan alması ve kendi takımının daha fazla puan alması için iletişim kurar. Voleybol, basketbol, hentbol, futbol gibi branşlar takım sporlarıdır. Ayrıca spor etkinlikleri performans sporları, okul sporları, kitle sporları ve özel grup sporları olarak ayrılabilir.

Öğrenciler günün büyük bir kısmını okulda geçirmektedirler. Okulun sunduğu beden eğitimi dersleri öğrencilerin seviyesini birçok yönden geliştirmektedir. Okul beden eğitiminin kendini rahat ifade etme ve duyguları kontrol etme gibi birçok faydası vardır (Baumann, 1994). Okullarda bireylerin beden ve ruh sağlığı için beden eğitimi

ve spor eğitimi verilmesi sağlanabilmektedir (Yıldız, 2009).Kitlese sporlar, bireylerin ihtiyaçları karşılandıktan sonra boş zamanlarında eğlenmek, sağlık, dinlenmek ve esenlik için yaptıkları faaliyetlerdir (Amman, 2000). Sporda engelli olan kişiler engellerinden dolayı spora katılamamaktadırlar. Okullar bu bireyleri uygun ortam ve koşullarda spor yapma olanağına sahip kılarlar (Baumann, 1994).

2.5. Beden Eğitimi

2.5.1. Beden eğitiminin tanımı

Spor; bireyi zihinsel olarak güçlendirir ve özgüven aşıl原因arak karakter oluşumunu destekler. Ayrıca kişinin açığa çıkmamış özelliklerini keşfetmesine ve yaratıcı yönünü kullanmasına olanak sağlamaktadır (Özbek, 1999).

Beden eğitiminin en temel amaçlarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

Organik bir gelişim olarak; kuvvet, güç ve dayanıklılık gibi fiziksel unsurların geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Nöromüsküler gelişim olarak koordinasyon; motor performansı, motor kapasiteyi ve tüm “motor aktiviteleri” kapsamaktadır.

Birey olarak sosyal gelişim; liderliği, olumlu ve demokratik davranışı içermektedir.

Beden eğitimi zekâ olarak geliştirilen bilgi stratejileri, anlama yeteneğini içermektedir. Beden eğitimi ve spor ortamlarında bireyler, kendi yeteneklerinin ve başkalarının yeteneklerinin farkına varmayı, eşit şartlarda rekabet etmeyi, başarısızlıkta başkalarını takdir etmeyi, zaferde alçakgönüllü olmayı, başkalarına yardım etmeyi ve

doğa ile ilişkiler içinde zamanını kullanmayı öğrenilebilmektedir. Bu anlamda beden eğitimi ve spor da insanı çok yönlü bir şekilde hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim sisteminin önemli araçlarından (Arıcı, 1998). Beden eğitimi, bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak, bireylerin ve toplumun sağlıklı, mutlu, güzel ahlaklı ve dengeli bir kişiliğe sahip olması için; yapıcı, yaratıcı ve üretken, kişilik eğitimi almış, milli, manevi ve kültürel değerlere sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlar (MEB, 1997).

Beden eğitimi genel eğitimin tamamlayıcısı ve genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Beden eğitimi kişinin sadece fiziksel gelişimi ile ilgili olmayan aynı zamanda spor yoluyla genel eğitimini de içeren fiziksel aktiviteye dayalı bir eğitim şeklidir (İmamoğlu, 1991). Fiziksel, zihinsel ve sosyal davranışları edinen bir eğitim olan sporda vücut bir amaç değil bir araçtır ve kaba kas aktivitesi yoluyla fiziksel becerinin kazanılması doğal bir sonuçtur. Beden eğitimi, organizmanın bütünlüğüne dayalı bütüncül kişilik eğitimidir (Günışık, 1973).

2.6. Eğitim

2.6.1. Eğitimin tanım

Eğitim; yeni nesillerin toplumdaki yerini almaya hazırlanırken ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve anlayışı kazanmalarına ve karakterlerini geliştirmelerine yardımcı olmayı amaçlayan bir faaliyettir (Oğuzkan, 1993). Geniş anlamda öğretim sürecinin çıktısı, özellikle bireye ilişkin olumlu değer yargılarını dikkate alarak, bireyin doğuştan gelen ve bütünsel yeteneklerini geliştirmeyi amaçlayan fiziksel ve sosyal çevreye olumlu şekilde uyarlanmış davranışlar geliştirme sürecidir. Ait olduğu toplum veya onunla bağlantılı tüm sosyal süreçlerdir (Binbaşıoğlu, 1994). Eğitim deneyim yoluyla insan davranışını değiştirme, birey ve grupları hedef alan insana yakışır bir yaşam biçimine ulaşma, bilgi, beceri ve değerleri mevcut durumdan geleceğe aktarma süreci olarak tezahür edilebilmektedir (Yolcu, 1991).

2.6.2. Eğitim, beden eğitimi ve spor ilişkisi

Beden eğitimi spor bilimi pedagojisi altında yer almaktadır. Fiziksel pedagoji, beden eğitimi teorisini oluşturmaktadır. Diğer bir deyişle beden eğitimi spor pedagojisinin bir parçası olarak kabul edilmekte ve uygulanmaktadır. Kavram daha geniş anlamda, okulun eğitim programında sınıf ortamında yapılan tüm çalışmaları kapsayan beden eğitimi bölümünü içerir (Açıkkada, 1993).

Önceki eğitim anlayışları sadece psikolojik gelişime odaklanırken, günümüz eğitim anlayışı zihinsel, duygusal, sosyal ve fiziksel bütünlük olarak değerlendirmektedir. Bu bütünlük içinde spor ve beden eğitimi, çoğu eğitsel amacın spor yoluyla gerçekleştirilebildiği yegâne disiplinlerdir (Karagül, 1993). Genel eğitim sisteminin yöntemlerine paralel olarak kişinin motor ve zihinsel niteliklerinin gerçekleştirilmesine yönelik uygulamalı bir eğitim faaliyetidir (Sarıalp, 1990).

Fiziksel aktivite bireyleri fiziksel olarak zinde, zihinsel olarak sağlam ve ruhsal olarak sağlıklı tutmayı amaçlar. Beden eğitimi ve egzersiz, eğitsel açıdan değerlendirdiğimizde aynı amaç ve işlevi kapsamaktadır. Yelpazesi, el ele giden iki unsur olan spor ve beden eğitimi açısından bireylerin eğitim ve öğretimine büyük katkı sağlayabilmektedir. Eğitim, amaçları ve araçları insan olan karmaşık bir varlıktır. Bireyler eğitimde spor ve beden eğitimi yoluyla yeteneklerini geliştirme ve dengeli gelişim sağlama hakkına sahiptir (Bilgin, 1995). Örgütlü eğitim bir yandan bireyi toplumun değer normlarına adapte ederken, diğer yandan bireyin istek ve ideallerini toplumun canlılığını olumlu yönde etkileyecek şekilde formüle eder (Özmen, 1999).

Beden eğitimi, bireyleri günlük yaşamdaki benzerlikler konusunda eğitmek açısından da önemlidir. Eğitimin amacı bireyi duyarlı hale getirmektir. Beden

eğitiminin amacı bireylerin fiziksel ve zihinsel gelişimini sağlamak, sosyal hayata hazırlamak ve yaratıcı olmaktır. Diğer eğitim türleri gibi beden eğitimi de hem kişisel durumu hem de ekonomik geliri artırabilir (Erkal, 1998). Hem spor hem de eğitim kısmen veya tamamen terk edilemeyecek, kesintiye uğramayacak unsurlardır. Spor eski zamanlardan beri toplumlarda var olmuştur ve olmaya devam edecektir. Kendini spordan soyutlayabilen bir toplum bulunmamaktadır. Aslında örgün eğitim alan ülkeler sporda da başarılı olabilmektedir (Karasüleymanoğlu, 1998).

Önceleri klasik eğitim olarak tanımladığımız ve entelektüel gelişimi sağlama odaklı eğitim anlayışı hâkimken artık bu anlayışın yerini tüm gelişim alanlarını kapsayan bütünlük ilkelerine sahip modern bir eğitim anlayışı almıştır. Bu anlayışta insan unsuruna büyük ağırlık verilir ve zihinsel becerilerin gelişmesinde fiziksel becerilerin de etkili olduğu ortaya konulmuştur. Sağlıklı, fiziksel ve zihinsel yaşam için fırsatlar sağlamak, eğitim başarısızlığını ortadan kaldırmak, en faydalı biçimi seçmek, gerekli entelektüel ve duygusal arayışları teşvik eder ve yönlendirir (Varış, 1996).

Bir ülkenin büyümesi ve gelişmesi için hem toplumsal gelişim hem de kişisel gelişim en önemli faktörlerdir. Bunun için insanların fiziksel yeteneklerinin yüksek olması ve ruh sağlığının bozulmamış olması, bunun yanı sıra nitelikli insan yetiştirmek için etkili bir eğitim sistemi ve nitelikli öğretmenlerin varlığı gerekmektedir. Spor ve eğitim ile ilgili olarak toplumun gelişmesinde temel etken olan insanın atletik yeteneğinin yüksek ve ruh sağlığının iyi olması gerektiği söylenebilir (Göde, 1998).

Eğitim programında amaç, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme unsurları ele alınır ve bu unsurlar arasındaki dinamik ilişki irdelenir. Hedefler kavramında öğrenenlerin kazanmak istedikleri davranışları, eğitim programının

amaçlarını karşılayan içerik öğeleri ve konular göz önünde bulundurulur. Öğrenme ve öğretme sürecinde, hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme-öğretme modellerinin, stratejilerinin, yöntem ve tekniklerinin seçileceğini belirtir (Demirel, 2002). Eğitim alanındaki bu keşfetme ve geliştirme süreci gelişimin önemli bir parçası olan ve eğitimin bir parçası olan 'spor' alanında da görülmektedir (Kalyon, 1994).

Beden eğitimi ve spor toplumsal hareket alışkanlığı kazanmamızda, sporu bir yaşam felsefesi olarak kullanmamızda, ülke sporlarında başarılı olmamızda, mutlu, huzurlu, sorumluluk sahibi insanlar yetiştirmemizde ve öz farkındalık kazanmamızda önemli bir yer edinmiştir (Dalkıran, 2007).

2.7. Beden Eğitimi ve Sporun Kişiyi Kazandırdıkları

1982 yılına kadar ülkemizdeki gençlik spor yüksekokulları ve eğitim kurumlarının spor ve beden eğitimi bölümleri beden eğitimi ve spor eğitimi yürütmüştür. 1982 yılında Bakanlar Kurulu, Gençlik ve Beden Eğitimi Fakültelerinin eğitim kurumlarının Beden Eğitimi ve Beden Eğitimi Bölümleri ile birleştirilmesine karar veren 2547 sayılı YÖK Kanununu (YÖK, 1982) kabul etmiştir. YÖK kanununda yapılan bu değişiklikle birlikte Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Eğitim Fakültesi ile bazı üniversitelerin Fen-Edebiyat fakültelerine bağlı bir bölüm olarak eğitim-öğretime devam etmektedir. 1992 yılından itibaren Bakanlar Kurulu kararı ile Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Üniversite Rektörüne bağlı bağımsız bir eğitim kurumu haline getirilmiştir. Bu akademiler beden eğitimi öğretmenleri, antrenörler ve spor yöneticileri yetiştirmektedir. Nitelikli personelin gelişimi, kaliteli organizasyon süreci ile herkes tarafından kabul edilmesi fikrine bağlanmaktadır.

Beden eğitimi ve spor, bireylerin toplumsal bütünlüğünü eğitmek için bir araç olarak kullanılırken aynı zamanda bir amaçtır. Spor ve egzersiz, insanın fiziksel, zihinsel sağlığına doğrudan etki sağlamaktadır. Ayrıca bireyleri zihinsel olarak disiplinli ve biliçli tutabilmektedir. Bireylerin güçlü, esnek, üretken, yetenekli, yaratıcı ve üretken olmasına yardımcı olmaktadır. Kurallara ve yasalara uyan, destekçilerine ve rakiplerine saygı duyan, güzel doğruların ödüllendirildiği, başarı arayışında olan bilinçli bir toplum yaratır. Çocuklarda saldırganlık ve uyumsuzluk kakofonisinin, yetişkinlerde günlük hayatın monotonluğunun yarattığı gerilimin ortadan kaldırılması beden eğitimi ve fiziksel aktivite ile gerçekleştirilebilmektedir (Yolcu, 1991). Bu anlamda spor, diğer eğitsel unsurlarla birlikte yapısal, duygusal ve sosyal açıdan arzu edilen davranışsal özellikleri sağlayan ve geliştiren bir olgudur (Özyiğit, 1993).

Günümüzde toplum, fiziksel aktiviteyi sağlıklı nesiller yaratmak için genel eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olarak görmektedir. Bu amaçla bu faaliyeti ulusal bir politika haline getirmiş ve insan yaşamının tüm aşamalarını kapsayacak şekilde yürümüştür. Özellikle beden eğitimi ve spor etkinliklerinin yaygınlaştırılmasında ve uygulanmasında okullar önemli rol oynamaktadır. Bunu da ancak bilimsel olarak eğitim almış olan eğitimcilerin, beden eğitimi öğretmenlerinin huzurunda yapabilirler. Ancak Türkiye beden eğitimi ve sporda beklenen başarıyı yakalayamamıştır (Bilgen, 1989).

Beden Eğitimi Bölümü'ne girmek için yetenek sınavını geçen öğretmen adayları, mevcut sistemdeki yetenek gerekliliklerini ve standartlarını karşılamasalar da ÖSS puanlarının yüksek olması nedeniyle bölümlere rahatlıkla girebilirler. Ancak, bu adayların öğretmen olmak için gereken özelliklere sahip olup olmadıklarını belirlemek

için test edilmeli, mülakat yapılmalı ve fiziksel olarak test edilmelidir (Bilgen, 1989). Bu bağlamda farklı eğitim sorumlulukları olan beden eğitimi öğretmenlerinin seçimine ve yetiştirilmesine özel önem verilmelidir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencileri beden eğitimi öğretmeni olmak isteyen öğrenciler olarak kabul edilirler; okul deneyimi dersleri, öğretmenlerin başarısına giden eğitim sürecinde ve okulda yapacakları öğretmenlik uygulamasında önemli bir aşamadır. Öğretim sürecinin son döneminde öğretmenlik mesleğine hızlı bir şekilde uyum sağlamak çok önemlidir, mesleki sorumluluk bilinciyle mesleki sorunları çözmeye hazırlıklı olmak ve mevcut eğitim sistemine göre kendinizi yetiştirmek gerekir.

Eğitimle ortak yönleri paylaşan beden eğitimi ve spor, benzer hedeflere ulaşma ve takdir edilme duygusu sağlar. Aynı zamanda sorumluluk alma, hoşgörü ve ortak hareket etme yeteneği gelişir. Enerji ve sabır, onları ait oldukları toplumun taleplerini karşılama dürtüsünü kazanmaya motive etmektedir (Erkal, 1998). Spor ve beden eğitimi alanının ergenler ve genç yetişkinler için güçlü bir sosyalleşme aracı olduğu açıkça ifade edilebilir (Gökmen, 1983).

Aidiyet duygusu, sosyal beceriler, kendini tanıma ve beğenilme, kurallara uyma, sosyokültürel gerçekleri edinmede fiziksel aktivitenin öneminin arttığı açıktır (Adalı, 1992). Spor kişisel ve sosyal gelişimi destekleyebilir (Erkal, 1998). Bulgu ve Akcan (2003) yaptıkları çalışmada spora başlayan bireylerin daha sosyal, daha üretken, yapabileceklerinden daha emin ve olaylar karşısında daha sakin oldukları sonucuna varmışlardır.

2.8. Beden Eğitimi ve Sporun Temel Faydaları

Beden Eğitimi ve Spor bireyin egzersiz yoluyla en üst düzeyde performans göstermesini sağlayan fiziksel yeteneğin gelişimini sağlar. Eğitim hedeflerinin arzu edilen düzeyi, bireyin fiziksel ve duygusal eğitiminin organizasyonuna bağlıdır, bu nedenle genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Beden eğitimi ve spor, bireye fiziksel ve zihinsel aktivite kazandıran bir program olarak her şeyin ana kaynağı kabul edilmektedir.

Spor; amatör ruhu unutmamak kapsamında geliştiri ve iletir; “spor herkes içindir, bireyseldir” ilkesinin anlaşılmasını ve uygulanmasını sağlar; iş adamlarının, memurların, zanaatkarların, çiftçilerin ve faal çalışanların beden ve ruh sağlığını korur; işsizlerin, emeklilerin ve pasif yaşayanların “sorunlu insan” haline gelmelerini önlemek için boş zamanlarını tam olarak değerlendirir (Keten, 1974; İnal, 2003).

2.9. Spor Eğitimi Kavramı ve İçeriği

Günümüz dünyasının hızlı yaşam biçimi birçok olgunun, kavramların, yaşam biçimi vs gibi alanlarda yaşanan değişiklikler bireyleri hem olumlu hem de olumsuz yönde etkilemeye başlamıştır. Eğitimin buradaki işlevi bu tür toplumsal etkilerle baş edebilecek nitelikli bireyler yetiştirmektir. Fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal sağlığın sürdürülmesi nitelikli insan gücüne ihtiyaç duymaktadır. Yaşanılan bu durum beden eğitiminin eğitim sürecindeki rolünü ortaya koymaktadır. Fiziksel güç tek başına düşünülemez. Fiziksel uygunluk kişiyi sadece bir beden olarak değil ruhsal, duygusal ve sosyal bir bütün olarak ele almaktadır.

Kaslar ve sinir sistemi arasındaki mükemmel iletişim sadece fiziksel egzersiz için değil bireyin egzersizi doğru ve hızlı bir şekilde algılaması, akıllıca anlaması ve yapması için de önemlidir. Düzenli fiziksel aktivitenin amacı fiziksel zindeliği, kardiyovasküler sistemin dayanıklılığını, fiziksel hareketliliği ve kapasiteyi geliştirmektir. Bu bağlamda beden eğitimi, insanın büyüme ve gelişmesi ile fiziksel gelişimi arasındaki ilişkiyi açıklayabilmektedir. Özellikle dokuların, organların ve kemiklerin sağlıklı büyümesi için önemli bir fizyolojik olgudur. Ulusal Beden Eğitimi ve Beden Eğitimi Derneği'ne (NASPE) göre spor, çocukların ve ergenlerin bilişsel, sosyal ve fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanmış bireysel ve takım sporu deneyimlerini içeren bir etkinliktir. Beden eğitimi almış bireyler; vücudun yapısını ve umumi işlevlerini anlayacaklardır; spor, dans ve oyun kurallarını değerlendirebilecek, uygulayabilecek ve anlayabilecektir; hareketin estetiğini ve yaratıcılığını takdir edeceklerdir; beden eğitimi almış bireyler; özgüven ve içsel kişilik yeteneği geliştireceklerdir.

Beden eğitimi tanımları, özellikle çocuk ve ergenlerin bireysel gelişimi olmak üzere disiplinlerin gelişimine önemli katkılar sağlamakta ancak disiplinler farklı tanımlanmaktadır. Örneğin, Wuest ve Bucher'e (1999, s. 44) göre beden eğitimi, “fiziksel aktiviteyi kullanan bir eğitim sürecidir” (Pangrazi ve Corbin (1992, s. 100) beden eğitimini “bir genel eğitim programının çocuğun fiziksel deneyimleriyle büyümesini ve gelişmesini sağlayan parçası” olarak tanımlar.

2.9.1. Ülkemizde üniversitelerde spor içerikli eğitim

Türkiye'de beden eğitimini değerlendirirken bilimsel eğitim ilkeleri, zorunlu ve yeterli beden eğitimi ilkeleri vb. içermektedir. Türkiye'nin sporu geliştirme politikası

bugünkü sınav hazırlığından 9 yıllık 5 yıllık bir kalkınma planına (1963'ten başlayarak) dönüştüğünde, “Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967)” ile spor da eğitim sistemine dâhil edilmiştir. Planlı kalkınma döneminden sonra ikinci beş yıllık kalkınma planında (1968-1972) spora kısmen yer verilmiş ve bu dönemde beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye başlandığı görülmektedir (Kerimoğlu, 1982). “Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977)” ve “Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983)” ile yükseköğretimde beden eğitimi öğretmenleri ve beden eğitimi verecek kurumlar olması önerilmiştir. “Beşinci Beş Yıllık Plan” (1985-1989), “Altıncı Beş Yıllık Plan” (1990-1994), “Yedinci Beş Yıllık Plan” (1996-2000), “Sekizinci Beş Yıllık Plan” (2001- 2005). Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda (2007-2013) spora tam olarak yer verilmemiş, eğitim ve sağlık alanlarında ele alınmıştır (Karakaya, 2007; Şimşek vd., 1999).

Beden eğitiminin amacı spor yöneticilerinin, spor animatörlerinin ve turizm sektöründeki çeşitli spor dallarının Türk yükseköğretim kurumlarında ve özel sektör spor pozisyonlarında yöneticilik pozisyonlarını almalarını sağlamak, koçluk gibi hedeflerdir (Yıldız ve Özdağ, 2008; Yıldız, 2005).

2.9.2. Üniversitelerde spor eğitimi veren bölümler ve içeriği

Beden eğitimi veren bölümler; Beden Eğitimi ve spor öğretmenliği Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük eğitimi, Rekreasyon Bölümleridir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliğinin amacı: Kamu kurumlarına ve özel sektöre beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek, öğretmenlik mesleki bilgisi, pedagojik formasyon bilgisi ve genel kültür bilgisi konularında eğitim-öğretim vermektir.

Spor yöneticiliği bölümünün amacı: Kamu kurumlarında ve özel sektörde sporla ilgili yöneticilik yeteneklerini geliştirmekte, spor yönetimi ve organizasyonu, spor yönetimi ve diğer alanlarda eğitim ve öğretim vermektedir.

Antrenör eğitiminin amacı: Eğitim ve öğretim, öncelikle eğitim alanında bilgi alanındadır. Hem kamu kurumlarında hem de özel sektörde spor organizasyonlarının çeşitli dallarında antrenörler yetiştirilmektedir.

Rekreasyon Bölümünün amacı: Genel kültür ve rekreasyon alanında bilgi ve eğitim vermekte, farklı spor dallarına sporcu ve lider yetiştirmektedir.

2.10. Sporun Bilimsel Temelleri

Spor bilimlerinin diğer bütün bilim dallarından faydalanmak suretiyle kendine has prensiplerinden ve teorilerinin olduğu bir bilim dalı olduğu söylenebilir. Bu açıdan spor bilimlerinin önemini daha iyi anlamak adına bilim ve spor kavramlarının ayrıntılı olarak incelenmesi doğru bir bakış açısını oluşturacaktır. Bilindiği gibi Dünyanın anlaşılmasını kolaylaştırabilecek tek yol bilimdir. Bilim hayatın daha iyi ve doğru anlaşılmasında en önemli etkenler arasındadır. Fiziksel ve doğal evren yapısının ve hareketinin bir prosedürle (deney, düşünce veya gözlem) sistematik olarak incelenmesini içeren tüm entelektüel ve pratik araştırmalara bilim denilmektedir (Reyhan ve Karaca, 2016). Olayların yasalarını bulmak amacı güderek araştırmalar yapmak bilimin en temel görevleri arasındadır. Tüm bilim dalları, evrenin bir bölümünü konu olarak seçmekte ve deneysel yöntem ve doğrulukla kanunlar çıkarmaktadır. Bilim; sanatın temellerini attığı ve her adımda sanattan ve yaratıcılıktan beslenerek insanın yaşam koşullarını iyileştiren araştırmaların tamamıdır (Topdemir & Unat, 2018).

Spor bilimi temel bilimin tüm dallarından yararlanan kendi ilke ve teorilerini geliştiren mutlakiyetçiliğin temel bilimidir. Bir bilim dalı olarak kabul edilen spor kavramının dil köklerinin Latince'den geldiği bilinmektedir. Latince'de “Disportare”, kelime anlamı olarak “Desport” olarak bilinmektedir. Bu kelimenin tam anlamıyla “dağıtmak, ayırmak” anlamına gelmektedir. Başka bir deyişle kopyalamak, yeni bir şey üretmek olarak ifade edilmektedir. 17. yüzyıldan sonra araştırmacılar zamanla “sport” haline geldiğini gözlemlemişlerdir. Genel olarak tanımlanacak olursa spor kavramı aletli veya aletsiz, doğal ortamlarda, bireysel ya da takım halinde zaman veya puan olarak tanımlanabilen, belirli bir güç ve beceri gerektiren, rekabet ve eğlence amaçlı bir faaliyet olarak tanımlanabilir. Düşünme ve hazırlık gerektiren fiziksel ve zihinsel bir aktivite olarak tanımlanabilir (Bağırgan, 1992).

Spor kavramının bir bilim dalı olarak kabul edilebilmesi için belirli kriterleri karşılaması gerekmektedir. Bu standartların oluşabilmesi için öncelikle kendine özgü bir yapıya sahip olması gerekmektedir. Bir bütün olarak kabul edilen kaynaklara, edebiyat tarihine ve geleneğine sahip olmalıdır. Uygulamaya özel araştırmaların yanı sıra kendi kavramsal bütünlüğüne sahiptir ve yapısı kendisiyle ilgili bilimlere içerecek ve bir bütün olarak fayda sağlayacaktır. Spor bilimi jenerik veya özgün yöntemler geliştirmeyi ve bunları kullanmayı sağlamaktadır. Bu doğrultuda sporun bir bilim olarak kabul edildiği söylenebilir (Topdemir & Unat, 2018; Bağırgan, 1992).

Spor bilimi temel bilimlerin tüm dallarından yararlanan, kendi ilke ve kurallarını oluşturan disiplinler arası bilimdir. Çünkü hareket; “Gözlem, deney ve araştırmalardan elde edilen sistemli bilgileri zenginleştirir ve birçok hipotezi test ederek kurum, ilke, yöntem ve olguları elde eder, böylece bilim olma koşullarını sağlar” (Akın, 2015).

Sporun Türkiye’de bilimsel temellerinin 1930’lu yıllarda Gazi Beden Terbiyesi okulunun açılmasıyla başlamıştır. Lakin Türkiye’de bilim olma bakımından yapısı çok yenidir. Hatta 1970’li yıllarda Türkiye’de sporun yeniden kurulmasına (Spor Bakanlığı Kuruluşu) bağlı olarak 1974, 1975 ve 1976 yıllarında “spor adamı” yetiştirmesi için sırası ile Ankara 19 Mayıs, İstanbul Anadoluhisarı ve Manisa Gençlik ve Spor Akademisi, 1976 yılında Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 1979 yılında da Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nde beden eğitimi ve sporların çoğalmasını hedeflemek Beden Eğitimi – Spor ve Rekreasyon Bölümleri açılmıştır. 1982 yıllarında YÖK’ün kuruluşuyla beraber spor eğitimi verilmesiyle kurumlar bilimsel boyut kazanmıştır. Fakat Türkiye’de Spor bilimleri Hacettepe Üniversitesi ile Spor Bilimleri Fakülteleri günümüze kadar varlıklarını sürdürmüşlerdir (Bozyiğit & Gökbaraz, 2020).

Spor ve bilim arasındaki bağlantı, egzersiz bilimi aracılığıyla açıkça görülebilmektedir. Konunun temeline gelindiğinde ise öncelikle biyoloji, kimya ve fizik kanunlarını içermektedir. İnsan vücudunun hareketi bu ilimlerin kuralları içinde gerçekleşmektedir (Küçük ve Koç, 2004, s. 136). Egzersiz insan vücudunu sürekli hareket halinde tutmaktadır. Her teknikte en üst noktaya ulaşmaya çalışır ve iç organları aşırı derecede gergindir. Hareket tekniklerini uygularken öğrencinin fiziksel, psikolojik ve biyomekanik yapısını dikkatle göz önünde bulundurmak gerekmektedir (Loland & McNamee, 2014).

Entelektüel kapasiteleri daha etkin bir şekilde geliştirilerek bu sorunlarla düzenli ve etkili bir şekilde başa çıkmaları sağlanacaktır. Kısacası sporcuları fazla çalıştırmamak, fiziksel, mental ve biyomekanik kurallar çerçevesinde verimli çalışmalarını sağlamak önemlidir (Özmen, 1999, s. 19). Bu bilimlerin yanı sıra egzersiz

bilimi, egzersizin birçok dalında yaralanmaları en aza indiren disiplindir; yaralanmaların çoğu mekanik, fiziksel veya fizyolojik yüklerden kaynaklanır. Biyomekanik, mekanik yasaları ile insan fizyolojisi arasındaki bağlantıyı sağlar. İnsan fizyolojisini mekanik kurallar çerçevesinde çalıştırarak maksimum verim sağlar. Aslında insan vücudu fizik kanunlarına göre yaratılmıştır. Bu mekanizma, maksimum verimliliği sağlamak için fiziksel prensiplere göre kullanılır. Fizyoloji, insan vücudunun hücrelerini, dokularını, organlarını ve sistemlerini inceleyen bir bilimdir (Karakaya, 2007; Loland & McNamee, 2014; Teke, 2018).

Psikoloji, insan zihni ile davranış biçimimiz arasındaki bağlantıyı inceleyen zorunlu bilimlerden biridir. İnsan hareketini, gelişimini, beyin fonksiyonunu ve ruh halini engellemeye çalışmaktadır. Dünya veya olimpiyat oyunlarını izlediğimizde, psikiyatristler en önemli ekip üyelerindendir. Sporunun fizyolojisine, psikolojisine ve vücut yapısına uygun koşu tekniği, sporunun antrenman ve müsabakalardaki verimini artıracaktır. Ek olarak, egzersiz bilimini anlamak, sporculardaki yaralanmaları önemli ölçüde azaltabilmektedir (Uluyol, 2013; Loland & McNamee, 2014).

Sporda en önemli unsur hareketleri ve egzersizleri yapmayı öğretmektir. Pedagoji kelimesi "öğretmenin öğretimi" anlamına gelir. Bu alanda öğretmenlik kariyeri için gerekli bilgi ve becerilerin kazanılmasında önemlidir. Tanımdan hareketle; beden eğitimi ve spor derslerinin etkinliğini artırmayı, beden eğitimi ve spora yönelik yöntem ya da teknikleri belirli ilkelere göre paralel olarak fiziksel ve zihinsel gelişimi teşvik etmeyi amaçlar (Tinning, 2008).

İnsanlar sporda, dinde, dilde, ırkta vs. bir arada durur. Ayrım yapmadan bir bütün olma hedeflenmektedir. Bu durumda sosyoloji terimi sosyoloji biliminden

gelmektedir. Türk Dil Kurumu Sözlüğü'ne (2011) göre sosyoloji, “sosyal bilim” olarak tanımlanmaktadır. Daha bütüncül olarak bakıldığında; toplumsal ve toplumsal olarak ilişkili olgu ve olayları, toplumsal yapıları, toplumsal kuralları, değişimi ve işleyişi bilimsel, sistematik ve eleştirel bir biçimde inceleyen bilim dalıdır. İnsan ilişkilerine önem veren ve bu ilişkilerin bilimsel olarak incelenmesini sağlayan konu toplumdur. Spor sosyolojisi aynı yaklaşımı benimseyen ve sporda neler olduğuna dair bir değerlendirme sağlamaktadır. Spor sosyolojisi alanları; kültür, boş zaman, eğitim, ekonomik hayat, siyaset, üretim, rekabet, profesyonelleşme, ırkçılık, spor tesisleri, teçhizat, metropolleşmenin spora etkisi, regülasyon ve endüstriyel dünya gibi sosyal konularla ilgilenmektedir. Spor sosyolojisi bu alanlarda ortaya çıkan sorunları tanımlar ve bunlara çözüm yolları aramaktadır. Başlangıçta birey olarak başlayan, toplumsal nitelik kazanan ve daha geniş toplumlara ulaşmayı başaran spor, sadece sporu yapanlar arasında değil, seyirciler arasında da önemli bir konudur. Sosyalleşmenin en önemli özelliği rol öğrenmedir. Beden eğitimi insanları sosyal yapılar oluştururken aynı zamanda iyi öğrenciler, iyi vatandaşlar, iyi arkadaşlar, sorumlu insanlar ve birlikte çalışılacak insanlar olmak için öğrenme rolleri sağlamaktadır. Sporun popüleritesi cinsiyete, ırka, sosyal sınıfa, yaşa ve daha fazlasına göre değişmektedir (Tezcan, 1982; Kılbaş, 2001).

Spor yaralanmaları çok yaygındır. İşte burada tıp bilimi devreye girmektedir. Tıp bilimi, insanların sağlıklı bir yaşam sürdürmelerini veya bozulan sağlıklarını geri getirmelerini, hastalıkları teşhis etmelerini, tedavi etmelerini ve hastalıkları önlemek için araştırma yapmalarını konu alan bilim dalıdır (Atıcı vd., 2004). Spor hekimliği, sporla ilgili yaralanmalar ve bunların önlenmesi, teşhisi ve tedavisi ile ilgilenen tıp alanıdır. Sporcuların sağlığını korumak ve verimlerini en üst düzeye çıkarmak için

tasarlanmıştır. Yaşam kalitesini artırmak için egzersizi ve hareketi teşvik etmek, egzersiz sırasında ortaya çıkan sorunları mümkün olan en kısa sürede ele almak ve yapılan aktivitelere geri dönmek spor hekimliğinin başlıca faaliyet alanlarıdır (Yıldırım vd., 1996).

Bu açıdan bakıldığında spor hekimliğinin sadece yaralanmaların tedavisiyle değil aynı zamanda sporun ve atletik performansın farklı yönleriyle de ilgilendiği görülebilir (Yıldız, 2009, s. 10). Egzersiz ve sporun insan sağlığı üzerindeki etkisini ortaya koymak, egzersiz sırasında ortaya çıkan sağlık sorunlarını teşhis ve tedavi edebilmek için birçok alanda uzmanların birlikte çalışması gerekmektedir (Koç, 2007, s. 107). Bunlara beden eğitimi uzmanları, spor psikologları, spor fizyoterapistleri, beslenme uzmanları ve spor hekimleri dahildir. Kısaca spor hekimliği ve egzersiz hekimliği, sadece spor yapan lisanslı sporcuları değil, spor yapan her yaştan insanı içine alan, sporda sağlık sorunlarına ve yaralanmalara çözüm bulan, sağlığın korunması ile ilgili çeşitli çalışmaları içeren bir branş olarak görülebilir. Bu bakımdan son zamanlarda üzerinde ciddi şekilde çalışılan canlı bir ortam oluşturmaktadır (İnal, 2003).

Teknoloji geliştikçe spor hekimliği de yeni araştırmalarla antrenman yöntemlerindeki değişim ve gelişmeleri etkilemektedir. Bu gelişmelerle eş zamanlı olarak spor hekimliği, egzersiz verimliliğini artırmada hem elit hem de toplum sporcuları için önemli hale gelmiştir (Dunn ve ark., 2007).

Spor, tarih öncesi çağlardan beri, insanları daha güçlü hayvanlardan korumak ve daha zayıf hayvanları yakalamak için koşma hareketleri yapmak için yapılan fiziksel egzersizlerle ilgili olarak ortaya çıkmıştır (Fişek, 1983). Zamanla hayatta kalmak, beslenmek, doğa, hayvanlar ve bazı insanlarla karşılaşmaktan korunmak, vücudunu

daha iyi kullanmak için farklı teknikler geliştirildi. Başlangıçta zorunlu ihtiyaçları karşılamak için gerçekleştirilen faaliyetler zamanla sosyal hayata giren faaliyetlerle şekillenir (Fişek, 1985).

Sporun yapısı içinde spor felsefesi çalışmaları da bulunmaktadır. İnsanların öğrenme, soru sorma, sorgulama ve muhakeme etme arzusunun sonucudur (Erdemli, 1996). Spor felsefesi çalışması, estetik, etik ve antropoloji gibi spora yansıyan sosyal ve felsefi konulardır. Jimnastik ve dans gibi estetikle ilgili spor dallarını içermektedir. Etik, adil oyun ve dopingin etik önlemleri gibi konuları araştırır. Toplum felsefesi açısından spor sektöründeki olayları toplumda ortaya çıkan verimlilik değeri açısından incelemektedir (Kale, 2003). Felsefi açıdan sporun temel ve özgün bir eylem alanı olduğu söylenebilir. İnsanın bakış açısından, egzersiz fiziksel bir durumdur ve egzersiz bir tür özgürlüktür. Spor sadece bedene dayalı olarak kalırsa yozlaşacaktır. Sporla ilişkilendirilen tüm ahlaksızlıklar ortadan kaldırılmıştır. Fair play sporun yapısıdır ve bir medeniyeti ifade etmektedir. Spor bireyin kendine doğru bir hareketi, çabası ve emeğidir (Erdemli, 2002).

2.10.1. Spor bilimlerinin gelişmesine etki eden faktörler

Sporun ilgi odağı haline gelmesinde ve toplumu derinden etkilemesinde birçok faktör rol oynamıştır. Bu rollerin başında sanayileşme, teknolojik gelişme, siyasi faktörler vb. Bu faktörlerin yanı sıra sağlık, psikososyal yapı, profesyonellik ve destek gibi faktörlerin de spor gelişimini etkileyen faktörler olduğu söylenebilir (Bağırgan, 1992).

Sporun fonksiyonlarının bireysel, toplumsal ve çevresel olması bu bilimin gelişimini hızlandırdığı söylenebilir. Nitekim sporun bütün işlev amaçlarının kişilerin

üzerinde gerçekleşmesi, kültürel, toplumsal çevresel amaçları yalnızca insanların kaliteli şekilde eğitim alarak hayat standartlarını yükseltmesi söz konusudur. Sporun insanların dinçleşmesi, birbiriyle olan iletişimin güçlenmesine vb katkılarının olması bu bilim alanının hızlı gelişmesine katkı sağlamaktadır (Teke, 2018).

2.10.2. Dünyada ve Türkiye’de spor bilimlerinin gelişimi

21. yüzyıla girilmesinden itibaren dünya ve Avrupa ülkelerinde yönetim yöntemlerinin değerlendirilmesiyle birlikte spor, derin ve kapsamlı bir evrimsel nitelik kazanmıştır. Teknolojideki hızlı değişimler, ekonomilerin uluslararası mal ticaretinde ve sermaye akışlarında piyasa sistemlerine dayalı olarak yeniden yapılanması, siyasette daha liberal demokratik açılım ve yeni sosyal örgütlenme modellerinin küresel ölçekte yaygınlaşması da kalkınmayı olumlu etkilemiştir. Bu koşullar altında, devletin rolünün yeniden tanımlanması, ekonomik performansın optimize edilmesi çerçevesinde piyasa sisteminin düzenlenmesi, kamu güç kurumlarının dengelenmesi ve yerelleştirilmesi gibi reformlar hükümetlerin gündemine girmiştir. Dünyanın küreselleşmesi ve ekonominin hareketliliği, toplumun ekonomik faaliyete giren diğer bir unsuru olan sporu da içermektedir (DPT, 2000).

Sağlıklı nesillerin oluşması için gerekli olan spor, Türkiye’de henüz hak ettiği önemi kazanamamış, giderek artan yeni politikalar hayata geçirilmekte ve gelişmeye devam etmektedir. Spor sistemimiz modern önlemlerle aynı seviyede değildir. Türkiye’de spora yönelik kamu kuruluşları, özel sektör, yerel yönetimler ve spor kulüpleri istenilen düzeye ulaşmak için yatırımlarını artırmaktadır (Sunay, 2009). Kamu sektörü yatırımları yetersiz kalmakta mevcut kaynaklar etkin, verimli ve tutumlu kullanılamamaktadır. Devlet, spor hizmetleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bu

hizmetleri özelleştirerek serbest piyasa mekanizmalarını kurmaya ve denetlemeye çalışmıştır. Bu hizmeti sunarken rekabet ortamı yaratmakta ve haksız rekabetin ortadan kaldırılmasını sağlamaktadır (Ekenci, 2000).

Türkiye'de spor hizmet sektörü olarak öncelikle kamu kuruluşları ilgilenirken, üretim ve tüketim özel sektör kuruluşlarının da ilgisini çekmiştir. Ülkemizin sosyal ekonomisinin ve kültürel ilerlemesinin gelişmesi nedeniyle spor hizmetlerine olan talep henüz girişimcilerin ilgisini yeteri derecede çekmemiş olup, spor hizmetleri alanında özel kuruluşların katılımı nispeten yüksektir. Bu nedenle sosyal açıdan daha arzu edilen spor hizmetlerinin çoğunun devlet tarafından sürdürülmesi beklenmektedir (Ekenci, 2000). Ancak spor hizmetlerinin devlet adına toplumda yerine getirilmesi için mali kaynakların yetersiz olması nedeniyle bu hizmetler gerektiği gibi gerçekleştirilememektedir.

Büyük bir genç nüfusa sahip olan ülkemizde, kamu kuruluşlarında ücretsiz spor hizmetlerine olan talebin yüksek olması ve ekonomik nedenlerle özel sektörden hizmet talebinin yetersiz kalması nedeniyle spora ayrılan sınırlı bütçe, yetersiz arz ve talep nedeniyle dengeyi engellemektedir. Bu nedenle hizmet verimliliğinin artırılması, kaynakların etkin kullanılması ve kamu kuruluşlarının spor hizmetlerinden daha fazla bireyin yararlanması zorunludur. Türk sporunun modern yöntemlerle alakası olmayan daha geleneksel yöntemler kullandığı görülmektedir. Sonuç olarak sunulan spor hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak yetersiz kalmaktadır (Sunay, 2009).

Gelecekte ülkemizin spor kurumları daha kaliteli spor hizmetleri sunmak ve insanları memnun etmek için toplam kalite yönetimi çağının modern yönetim biçimine geçmek için çaba sarf etmelidir. Bu kurumların başarıları çıkış yolu arayan diğer

kuruluşları da etkilemiş ve onları toplam kalite yönetimi anlayışını uygulamaya yöneltmiştir. Öncelik kişi ve kuruluşların bütünleşmesi, aidiyet duygusunun geliştirilmesi ve yabancılaşmanın önlenmesi gibi eylemlere dayanmaktadır. Bu sayede her bireyin hedeflerinden ziyade, yetenek ve becerilerini kurum için en önemli konulara odaklayarak kurumun amaçlarına ulaşmaları daha kolay olacaktır. Dünya genelinde spor kurumları ve spor hizmetleri büyük farklılıklar gösterse de genel olarak ülkemiz ile ortak özellikler taşımaktadır (Devecioğlu & Karakaya, 2011).

2.10.3. Türkiye’de spor bilimlerinin yapılanması

Spor Türkiye’de sistemli ve programlı fiziksel aktivitenin başlangıcını anlamak için Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar gitmek gerekir. Osmanlı hükümetinin Türkiye’ye bıraktığı mirastan sporu ayırmak zordur. Bu alanda Batılılaşma hareketinden etkilenen askeri okullar ve Galatasaray liselerinin eğitim programlarına beden eğitimi eklenmiş, Osmanlı’da geç dönem görülebilen beden eğitimi bazı İzmir okullarında uygulamaya konulmuştur (Hiçyılmaz, 1983). Ancak ilk kez bir hükümet planında yer alan beden eğitimi ve beden eğitimi öğretmeni yetiştirecek okulların açılması konusu Osmanlı döneminde gündeme gelirken, nihayet Cumhuriyet döneminde uygulamaya konulmuştur.

Cumhuriyet’in kuruluşundan sonra beden eğitimi öğretmeni yetiştirebilecek okullar açılana kadar müfredatlar olmasına rağmen beden ve spor eğitimine öncelik verilmiştir. Bu amaçla 1926 yılında kurslar şeklinde faaliyetler başlamıştır (Bilgen, 2014). 1926 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yetkilendirilen Beden Terbiyesi Müfettişi olarak atanan Selim Sırrı Tarcan’ın onayı ile İstanbul Kappa’da “Beden Terbiyesi Kursu” hazırlanmıştır. Bu kurslar Kappa Kız Normal Okulu’nda dört yarıyıl

dokuz ay sürmektedir. Bu kurslarda öğrenci sayısı yetersiz olduğundan özel yetenek sınavları ile öğrenci alımı yapılmakta, ilkokul öğretmeni ve lise mezunu yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu dersler arasında ağırlıklı olarak oyunlar, jimnastik ve masaj öğretilmektedir (Ersen & Kale, 2003).

Bu kursların Çapa Kız Normal Okulu'nda açılmasından sonra 1933 yılında Gazi Ortaokulu ve Terbiye Mektebi'nin Beden Eğitimi Bölümü faaliyete geçmiştir. Bu kurumların faaliyetleri aracılığıyla beden eğitimi öğretmenleri yetiştirilmiştir. Gençlik ve Beden Eğitimi Akademisi ise beden eğitimi ve spor antrenörleri, spor yöneticileri, araştırmacıların ihtiyaçlarını karşılamak üzere 1974 yılında açılmıştır (Bilgen, 2014). Daha sonra bir spor okulu açılmış ve enstitü akademiye dönüştürülmüştür. 20 Temmuz 1982'de “Genç Beden Eğitimi Yüksekokulu” ve “Yüksek Normal Okulu ”nun beden eğitimi bölümleri kaldırılmış, 25 yeni üniversitenin bazı bölümleri beden eğitimi bölümleri kurmak üzere kurulmuştur.

1992 yılından itibaren bazı kolej ve bölümler beden eğitimi öğretmenliği eğitimine devam etmektedir. Bu okulların beden eğitimi bölümü beden eğitimi lisesi olarak yeniden yapılandırılmıştır ve “spor ve spor bölümü” kurulması uygulanmamaktadır (Ersen & Kale, 2003). Beden eğitimi ve beden eğitimi veren kuruluşların amacı kamu ve özel eğitim kurumlarına beden eğitimi ve beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek, kamu ve özel sektörde sporla ilgili birimlere farklı spor bölümlerinde spor yöneticisi, rekreasyon uzmanı ve antrenör yetiştirmektir (Yeltepe, 2005).

2.11. Spor Faaliyetlerinin İnsan Hayatındaki Yeri

Sağlıklı bir vücuda sahip olmanın ön koşullarından en önemlisi spor yapmak olarak gösterilebilir. Yeterli ve doğru düzeyde solunum yapmaya imkân tanıyan spor esnasında vücuttan toksinlerin atılmaktadır. Vücuttan toksinlerin atılarak daha hızlı çalışmasını sağlayan spor faaliyetlerinin bu açıdan yaşlanmayı geciktirdiği bilinmektedir. Sporun kişisel gelişimle olan yakın ilişkisi ve kişisel gelişime katkısı aşikârdır. Bu açıdan sporun yalnızca fiziken değil ruhende dinginlik kazandırarak rahatlama sağladığı bilinmektedir.

Günümüzde hızla gelişen yaşam koşulları ve teknoloji, insan emeğine olan ihtiyacı en aza indirmiş ve özellikle bir yerden bir yere ulaşımının daha kolay hale gelmesiyle birlikte insanların doğal mekanizmalarına aykırı bir yaşam biçimi oluşturmuştur. Sosyal hayattan, çalışma ortamından ve hatta bazen aileden kaynaklanan stres, insanların dolaşım ve solunum sistemlerini etkilemiş ve zihinsel dengesizliklere yol açmıştır. Buna bağlı olarak ölen nüfus yoğunluğu, özellikle gelişmiş ülkelerde ölüm oranları dikkate alındığında göz ardı edilemeyecek kadar yüksektir. Bu nedenle hareket; bu tehlikelerden güvenli ve sıkıntılı yaşam koşullarından uzak bir ortam yaratarak çözümler sunar ve insan sağlığını korumaktadır (Öztürk, 1998). Spor yaparken insanların kortizol hormonu salgılama oranı düşeceğinden depresyona yakın olan veya depresyondaki kişilerde olumlu bir takım etkilerin gözlemlendiği bilinmektedir. Bu noktada dikkat etmek gereken en önemli hususlardan biri de, sporun insan hayatında odak noktada olmasını sağlayarak, sürekli şekilde egzersizlerle ve spor yaparak hayat standartlarını yükseltmenin yapılmasıdır. İnsan hayatında bunu alışkanlık haline getirmek, yoğun iş hayatından bir noktada kurtuluş olarak görülmek oldukça önemlidir (Kılbaş, 2001). İnsanoğlunun topluma ayak uydurması şeklinde nitelendirilen,

çevresiyle iletişim kurması, hoşgörüsü, saygı sevgi, bireysel ve toplumsal ahlaki değerleri gibi unsurların sağlıklı olmasıyla yakın bir ilişkisi vardır. Bu noktada beden eğitiminin kişiyi sağlıklı hale getirmek açısından oldukça önemli bir rolünden söz edilebilir. Bu bağlamda beden eğitimini, insanların bireysel özellikleri açısından farklılık gösteren motor becerileriyle vücut gelişimlerinin dahil olduğu geniş bir etkinlik bütün olarak görmek mümkündür. Bu nedenle beden eğitimi konusunda eğitimini tamamlamış uzmanların, diğer insanlara beden eğitimi ve spor konusunda örnek olması onların gelişimlerine katkı sağlamaları açısından büyük öneme sahip olduğu görülmektedir. Özellikle sporla iç içe bir gelecek hedefleyen toplumların beden eğitimi dersi öğretmenlerine gereken önemi vermek suretiyle ilköğretim çağında beden eğitimini sağlamaya başlamaları önemli sorumluluklar arasında gösterilebilir.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin veya antrenörlerin topluma faydalı olmasındaki ana etken hiç şüphesiz aldıkları eğitimden kaynaklanmaktadır. Nitekim sözü edilen bu uzmanların beden eğitimi ve spor yüksekokulunda aldıkları eğitimin günlük hayatla ilişkilendirmeleri düzeylerinin belirlenmesi yalnızca bireysel açıdan değil toplumsal açıdan da oldukça büyük öneme sahiptir.

2.12. Araştırmanın Amaç ve Önemi

Öğrenme kişinin aktif olarak bir takım stratejilerden faydalanmak suretiyle çevresinden bilgi edinerek hafızasındaki bilgilerle birleştirmek suretiyle kalıcı hale getirmesi olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda kişinin hafızasındaki bilgileri farklı yöntem ve uygulamalar kullanarak sürekli yenilemesi bir nevi mecburiyet olarak gösterilebilir. Öğrencilerin yeni bilgileri öğrenmekte bir takım zorluklarla karşılaştıkları, çok çalışmalarına karşın yine de tam anlamıyla başarıya ulaşamadıkları

görülürken, bazı öğrencilerin ise çok kısa sürede yeni birçok bilgiye ulaştığı ve öğrendiği gibi farklılıklar görülmektedir. Aynı sınıf ortamında olan öğrencilerin bu ortamda hemen her şartlarının eşit olmasına karşın bazılarının öğrenmeyi gerçekleştirdiği bazılarının ise öğrenemediği birçok durumdan söz edilebilir. Öğrenme işlemini kolaylıkla gerçekleştiremeyen öğrencilerin bu eylemlerinin altında yatan etkenlerin tespit edilmesi çözüme yönelik atılacak en önemli ve ilk adımdır. Ayrıca günümüzde bilginin sürekli yenilenmeye ve gelişim göstermeye bir mecburiyetinin olduğu aşîkardır. Bu nedenle öğrenme stratejilerine olan ihtiyacın ömür boyu devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin başarılarının artması, gelecek yaşantılarında gelişime açık olmalarına giden en önemli yol öğrendikleri bilgiler ve yeni öğrenecekleri bilgileri birlikte kullanmalarıdır. Dolayısıyla öğrencilerin üniversite hayatında öğrendikleri bilgileri gündelik hayatlarına yerleştirmeleri, gelişen teknoloji yeni bilgilerle edinecekleri yeni öğrencilerini uygulamaya koymaları son derece büyük öneme sahiptir. Bu öneme binaen bu araştırmanın en temel amacı, öğrencilerin yüksek öğrenimde edindikleri bilgileri gündelik hayatlarına oturtma durumlarının belirlenmesidir. Spor bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin öğrendikleri bilgileri günlük hayatta kullanma düzeylerini inceleyen bu çalışmayı önemli kılan en büyük etken araştırmanın konusudur. Çalışmayı önemli kılan bir diğer husus ise alanda yapılacak benzer konulu çalışmalara kılavuzluk edecek olmasıdır. Çalışmayı önemli kılan bir diğer husus ise, öğrencilerin öğrenme ve yeterliliklerinin tanıtıcı özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Nitekim aynı ortamda aynı eğitimi aynı şartlarla alan öğrencilerin, bazı demografik özellikleri öğrenmelerini olumsuz yönde etkileyebilir mi bunun tespit edilmesi oldukça önemlidir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin öğrenimleri sırasındaki kazanımlarını günlük hayata ilişkilendirilmesini araştıran bu araştırmada genel tarama modellerinden, ilişkisel tarama modeli ile kurgulanmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da hala varolan bir durumun olduğu haliyle betimlemeyi amaçlamaktadır. Tarama modeli, çok sayıdaki bileşenden oluşan evrenden seçilecek olan örneklemini incelemek amacıyla tarama yapmayı hedeflemektedir. İlişkisel tarama modelinde iki veya daha fazla değişkenin olduğu durumlarda değişkenlerin birbirleriyle ilişkisini veya değişimlerini belirlemeye yönelik süreçtir (Karasar, 2011). Bu çalışmada veri toplama aracı olarak 15 sorudan oluşan anket kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemine ise beden eğitimi ve spor bölümü, antrenörlük eğitimi bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışma gurubuna yapılan anketler için ilgili idareden izin alınmış, gönüllük esası aranmıştır. Katılımcılardan kendilerine en yakın cevabı işaretlemeleri istenmiş, formların anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formları tercih edilmiştir. Kullanılan anket formları iki bölüm halinde düzenlenmiştir. Formların ilk bölümünde katılımcıların demografik bilgilerine yer verilmiştir. Cinsiyet, sınıf, anne eğitim durumu, baba eğitim

durumu, yaşanan hanenin aylık gelir miktarı, sporcu lisansına sahip olma durumları ve spor faaliyetinde bulunma durumlarını belirlemeye yönelik sorulara yer almıştır. Anket formlarının ikinci bölümünde, öğrencilerin spor bilimleri fakültesinde kazandıkları deneyimleri günlük hayata ilişkilendirilmesine yönelik geliştirilen ölçek kullanılmıştır.

3.3.1. Ölçeğin geliştirilme aşamaları

“Spor Bilimleri Fakültesindeki Kazanımların Günlük Hayatta Kullanımı” başlıklı bu çalışmanın ölçeğinin geliştirilmesinde ilk adım olarak ön çalışma yapılmasıdır. Pilot uygulamadan elde edilen verilerle ölçeğin detaylı analizi (güvenilirlik ve keşfedici faktör analizi) yapılarak, ifadelerin faktörleşmeye müsait olduğu gerekli ifadelerin uygulamadan çıkartılmasına karar verilmiştir. Güvenilirliği yapılan ölçeğin, ‘Alınan eğitimin kullanımı’ (AEK), ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’ (EGHU), ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ (AEY) ve ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ (AEYD) olarak dört boyuttan oluştuğu görülmüştür. Ölçeğe yönelik ayrıntılı bilgiler ve veriler bir sonraki bölümde ayrı tablolar halinde sunulmuştur.

3.4. Verilerin Analizi

Anket aracılığıyla elde edilen veriler SPSS paket programına numara karşılıkları ile yüklenmiştir. Ölçeğin incelenmesi iki basamakta gerçekleştirilmiştir. Ölçekte yer alan ifadelerin birbirleri ile tutarlılığını belirlemek için Cronbach’s Alpha analizi uygulanmıştır. Güvenilirlik sonuçlarında ölçeğin üst düzey güvenilir olduğu görülmüştür ($\alpha = 0.895$). Uygun görülen ifadelerin keşfedici faktör analizi yapılarak faktör yapıları doğrultusunda faktörleşmeleri sağlanmıştır. KMO değerinin $>.500$ olması katılımcı sayısının mevcut ifadeler için uygun olduğu göstermiştir. Bartlett testi

sonucu, $p < 0,05$ olarak bulunmasıyla, çalışmada yer alan ifadelerin uygun faktörleşme kabiliyetine sahip oldukları anlaşılmıştır. Rotasyonlu bileşenler matrislerinin incelenmesinin ardından uygulamaya dâhil edilmeyecek ifadelerin çıkartılmasıyla ölçeğe son hali verilmiştir. İkinci çalışmaya geçilerek, Cronbach's Alpha kat sayısı oldukça güvenilir kabul edilecek oran olan 0,891 olarak hesaplanmıştır. $KMO > .500$ olması ve Bartlett testi sonucu < 0.05 olması faktörleşmeye uygunluğu göstermektedir. Yapılan analizler sonucunda, genel değişimin %73,55'ini açıklayacak toplam 4 alt boyut belirlenmiştir. Tamamlan ölçek ve alt boyutlarının güvenilirliği ($\alpha = 0.955$) olarak hesaplanmıştır.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,955	15

Uygulamaya geçmeden önce normallik testi sonuçlarına bakılmıştır. Normallik sınavasında veri setinin normal dağılım göstermediği görülmüştür ($p < 0.05$).

Tests of Normality						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
AEK	,147	276	,000	,884	276	,000
EGHU	,164	276	,000	,879	276	,000
AEY	,173	276	,000	,867	276	,000
AEYD	,216	276	,000	,886	276	,000
ÖLÇEK TOPLAM	,118	276	,000	,902	276	,000
a. Lilliefors Significance Correction						

Örneklem sayısı ve kullanılan likert tipinden kaynaklı olarak veri setinin normal dağılım göstermemesi mümkündür. Bu durumda Tabachnick ve Fidel (2013) verilerin normal dağılımı sağlamaması halinde veri setinin basıklık ve çarpıklık değerinin -1,5 ve

+1,5 aralığında bulunmasıyla normal dağılım gösterdiğini kabul etmesi gerektiğini ifade etmektedir. George ve Mallery (2010) ise basıklık ve çarpıklık değer aralığının -2 ve +2 aralığında olduğu durumda veri setinin normal dağılım koşulunu sağladığını savunmuştur.

	Çarpıklık	Basıklık
AEK	-1,142	1,016
EGHU	-1,144	1,018
AEY	-1,157	0,940
AEYD	-0,795	-0,150
ÖLÇEK TOPLAM	-1,121	1,188

Ölçek ve alt boyutlarının çarpıklık ve basıklık değerlerinin belirlenen değer aralığında olması veri setinin normal dağılımı sağladığını kabul etmemize imkân tanımaktadır. Bu noktada parametrik olduğu kabul edilen veri setinde bağımsız iki grup ortalamasının karşılaştırılmasında ki-kare testi, bağımsız ikiden fazla grup ortalamasının karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi ANOVA testi sonuçlarına başvurulmuştur. Ölçek alt boyutları arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin yönünü kuvvetini belirlemeye yönelik korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir. Farklılık testlerinde %95 güven aralığında (0.05) yanılma düzeyi ile veriler analiz edilmiştir.

3.5. Sınırlılıklar

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkiye'nin her bölgesinden eşit sayıda öğrencinin eğitim gördüğü bir eğitim kurumu olarak yer almaktadır Bu çalışma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi nde, Spor Bilimleri Fakültesinde beden eğitimi ve antrenörlük eğimi öğrencileri ile sınırlıdır. Bu çalışma beden eğitimi ve antrenörlük eğitimi 3 ve 4. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

4.BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Ölçeğin Değerlendirilmesi

Ölçeğin değerlendirilmesi iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk olarak güvenilirlik analizi sonuçları değerlendirilmiştir. Güvenilirlik analizi sonrasında uygun olan ifadeler ile keşfedici faktör analizi yapılarak ifadelerden oluşabilecek faktörler incelenmiştir.

4.1.1. Çalışma 1

Öncelikle ifadelerin birbirleri ile tutarlı olup olmadığını anlamak için Cronbach's Alpha analizi uygulanmıştır. Tablo 1'de görüldüğü gibi güvenilirlik sonucu 0,8-1,0 arasında yer aldığı için "oldukça güvenilir" yorumu yapılmaktadır.

Tablo 4.1. Ön Çalışma Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Cronbach's Alpha	N of Items
0,895	17

Ön çalışmanın bir diğer adımında ise keşfedici faktör analizi yapılarak anlaşılabilirliğin kolaylaşması için uygun faktörlerin oluşma durumları incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 2'de sonuçlarda gösterilmiştir.

Tablo 4.2. Faktörleşme Uygunluğu Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,690
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	532,113
	df	136
	Sig.	<0,001

Tablo 4.2'deki sonuçlar incelendiğinde KMO sonucunun >0,500 olması sebebiyle katılımcı sayısının mevcut ifadeler için uygun olduğu anlaşılmıştır. Böylelikle

Ölçeğin ön çalışma aşamasında sonuçların değerlendirmesinde uygun sayıda katılımcının oluğu ve sonuçların doğru yorumlanabileceği anlaşılmıştır. Bartlett testi sonucunda ise $p < 0,05$ hesaplanması sebebiyle, çalışmada yer alan ifadelerin uygun faktörleşme kabiliyetine sahip oldukları anlaşılmıştır.

Tablo 4.3. Toplam Varyans Açıklayıcılığı Tablosu

Bileşen	Özdeğerler			Mevcut Faktör Yükleri			Rotasyonlu Faktör Yükleri		
	Toplam	Varyans %'si	Kümülatif %	Toplam	Varyans %'si	Kümülatif %	Toplam	Varyans %'si	Kümülatif %
1	6,748	39,694	39,694	6,748	39,694	39,694	4,056	23,859	23,859
2	1,884	11,082	50,777	1,884	11,082	50,777	2,984	17,552	41,411
3	1,854	10,908	61,684	1,854	10,908	61,684	2,396	14,091	55,502
4	1,409	8,29	69,974	1,409	8,29	69,974	2,123	12,488	67,99
5	1,138	6,696	76,671	1,138	6,696	76,671	1,476	8,681	76,671
6	0,896	5,27	81,941	...					
7	0,82	4,825	86,766	...					

Tablo 4,3’de yer alan sonuçlara göre toplam 5 adet faktör oluşturulması uygun olacaktır. Bu faktörler genel değişimin %76,671’sını açıklamaktadır.

Tablo 4.4. Rotasyonlu Bileşen Matrisi

İfadeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4	Faktör 5
s5	0,805				
s8	0,79				
s7	0,782				
s11	0,737		0,454		
s12	0,684	0,379			
s6	0,678				
s16		0,823			
s13		0,795			
s14		0,704			0,423
s4	0,452	0,650			
s15			0,723	0,314	
s10	0,321		0,716		
s17		0,531	0,621		
s9	0,434	0,329	0,605		
s1				0,92	
s2				0,905	
s3				0,349	0,851

Tabloya göre uygun ifadelerin faktörleşmesi açıklanmaktadır. Buna göre Faktör 1’de “s5, s8, s7, s11, s12 ve s16” ifadeleri, Faktör 2’de “s16, s13, s14” ifadeleri, Faktör 3’te “s15,s10,s17,s9”. ifadeleri, Faktör 4’te “s1, s2” ifadeleri ve Faktör 5’te ise s3 ifadesi yer almaktadır. Faktör analizi varsayımları içerisinde yer alan “tek ifade ile faktör oluşturulamaz” kuralı dolayısıyla s3 ifadesi çalışmadan çıkartılmıştır. Bir diğer varsayımda da “birden fazla faktöre dâhil edilebilecek ifadelerin matris değerleri arasındaki fark 0,120’den küçük olamaz” uyarısı yer almaktadır. Buna göre s4 ifadesinin, Faktör 1’deki değerinin 0,452 olması ve Faktör 2’deki değerinin 0,650 olması dolayısıyla çalışmadan çıkartılmasına karar verilmiştir ($0,650-0,452=0,098$). Gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra güvenilirlik analizi ve faktör analizi tekrarlanmıştır.

4.1.2. Çalışma 2

Öncelikle ifadelerin birbirleri ile tutarlı olup olmadığını anlamak için Cronbach’s Alpha analizi uygulanmıştır. Tablo 5’de görüldüğü gibi güvenilirlik sonucu 0,8-1,0 arasında yer aldığı için “oldukça güvenilir” yorumu yapılmaktadır.

Tablo 4.5. Ön Çalışma Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Cronbach's Alpha	N of Items
0,891	15

Ön çalışmanın bir diğer adımında ise keşfedici faktör analizi yapılarak anlaşılabilirliğin kolaylaşması için uygun faktörlerin oluşma durumları incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 6,7’deki sonuçlarda gösterilmiştir.

Tablo 4.6. Faktörleşme Uygunluğu Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,752
Bartlett's Test of Sphericity	446,005	532,113
	105	136
	<0,001	<0,001

Tablo 4.6'daki sonuçlar incelendiğinde KMO sonucunun $>0,500$ olması sebebiyle katılımcı sayısının mevcut ifadeler için uygun olduğu anlaşılmıştır. Uygun olmayan ifadelerin çıkartılması ile bu sonucun önceki sonuca göre (Tablo 2) yükseldiği görülmektedir. Böylelikle ölçeğin ön çalışma aşamasında sonuçların değerlendirmesinde uygun sayıda katılımcının oluşu ve sonuçların doğru yorumlanabileceği anlaşılmıştır. Bartlett testi sonucunda ise $p<0,05$ hesaplanması sebebiyle, çalışmada yer alan ifadelerin uygun faktörleşme kabiliyetine sahip oldukları anlaşılmıştır.

Tablo 4.7. Toplam Varyans Açıklayıcılığı Tablosu

Bil	Özdeğerler			Mevcut Faktör Yükleri			Rotasyonlu Faktör Yükleri		
	Top	Vary.%	Küm%	Toplam	Vary%	Küm%	Toplam	Var%	Küm %
1	6,341	42,272	42,272	6,341	42,272	42,272	3,831	25,541	25,541
2	1,804	12,03	54,302	1,804	12,03	54,302	3,091	20,604	46,145
3	1,551	10,342	64,644	1,551	10,342	64,644	2,085	13,9	60,045
4	1,336	8,91	73,553	1,336	8,91	73,553	2,026	13,508	73,553
5	0,881	5,871	79,424	...					
6	0,719	4,793	84,217	...					

Tablo 4.7'de yer alan sonuçlara göre toplam 4 adet faktör oluşturulması uygun olacaktır. Bu faktörler genel değişimin %73,553'ünü açıklamaktadır. Önceki hesaplamaya göre açıklama oranları arasında dikkat çekici bir değişim görülmemektedir.

Tablo 4.8. Rotasyonlu Bileşen Matrisi

İfadeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4
s8	0,809			
s7	0,787			
s5	0,753		0,327	
s11	0,753		0,452	
s12	0,683	0,458		
s6	0,678	0,378		
s13		0,858		
s16		0,823		
s14		0,751		
s4	0,35	0,639		
s10			0,778	
s15			0,678	0,329
s9	0,396	0,42	0,656	
s1				0,922
s2				0,913

Tablo 4. 8'e göre uygun ifadelerin faktörleşmesi açıklanmaktadır. Buna göre Faktör 1'de "s8, s7, s5, s11, s12 ve s6" ifadeleri, Faktör 2'de "s13, s16, s14 ve s4" ifadeleri, Faktör 3'te "s10, s15 ve s9" ifadeleri ve Faktör 4'te "s1, s2" ifadeleri yer almaktadır. Faktör analizinin uygunluğu için belirtilen varsayımların sağlandığı bu analiz sonucunda, mevcut ifadeler ve faktörlerin kullanılabileceği anlaşılmaktadır. Bir diğer adımda faktörlere isim verilerek çalışmanın tamamlanması aşamasına geçilebileceğine karar verilmiştir.

Tablo 4.9. Faktörlerin isimlendirilmesi

İfadeler	Faktör 1	Faktör 2
s8	0,809	Faktör 1
s7	0,787	
s5	0,753	
s11	0,753	
s12	0,683	
s6	0,678	
s13	0,858	Faktör 2
s16	0,823	
s14	0,751	
s4	0,639	
s10	0,778	Faktör 3
s15	0,678	
s9	0,656	
s1	0,922	Faktör 4
s2	0,913	

Gruplaşan ifadelerin faktör isimlerinin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada, altı maddeden oluşan ilk faktörün ismi ‘Alınan eğitimin kullanımı’ (AEK) olarak, dört maddeden oluşan ikinci faktörün ismi ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’ (EGHU) olarak, üç ifadeden oluşan bir diğer boyut ise ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ (AEY) olarak ve iki ifadeden oluşan son alt ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ (AEYD) olarak isimlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

4.1.3. Frekans analizleri

Katılımcıların anketlere verdikleri cevapların seçilme sıklığı ve yüzdelik değerlerine yönelik yapılan analizler ayrı tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 4.10. Katılımcıların cinsiyetlerine dair bulgular

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Kadın	149	54,0
Erkek	127	46,0
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerine dair bulgulara yer verilmiştir. Buna göre çalışmaya katılanların %54'ünün kadınlardan %46'sının ise erkeklerden oluştuğu görülmüştür. Sonuçların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Tablo 4.11. Katılımcıların okudukları sınıflara dair bulgular

	Sayı (n)	Yüzde (%)
3. Sınıf	130	47,1
4. Sınıf	146	52,9
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların okudukları sınıflara dair bulgulara yer verilmiştir. Tablo ayrıntılı olarak incelendiğinde, katılımcıların %47,1'inin 3.sınıfta eğitim gördüğü ve %52,9'unun ise 4.sınıfta eğitim gördüğü belirlenmiştir. Bu sonuçların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Tablo 4.12. Katılımcıların anne eğitim durumlarına dair bulgular

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Okur Yazar Değil	14	5,1
Okur Yazar	30	10,9
İlkokul	89	32,2
Ortaokul	57	20,7
Lise	58	21,0
Yüksek Öğrenim	28	10,1
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların annelerinin eğitim durumlarına dair bulgulara yer verilmiştir. Buna göre, %5,1'inin annesinin okur yazar olmadığı, %10,9'unun okur yazar olduğu, %32,2'sinin ilkokul düzeyinde eğitim seviyesinin olduğu, %20,7'sinin ortaokul düzeyinde eğitim seviyesinin olduğu, %21'inin lise düzeyinde eğitiminin olduğu, %10,1'inin ise yüksek öğretim yaptığı şeklinde sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Tablo 4.13. Katılımcıların baba eğitim durumlarına dair bulgular

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Okur Yazar Değil	2	0,7
Okur Yazar	18	6,5
İlkokul	54	19,6
Ortaokul	51	18,5
Lise	96	34,8
Yüksek Öğrenim	55	19,9
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların babalarının eğitim durumlarına dair bulgulara yer verilmiştir. Buna göre katılımcıların babalarının %0,7'sinin okuma yazma bilmediği, %6,5'inin okur yazar olduğu, %19,6'sının ilkokul düzeyinde eğitime sahip olduğu, %18,5'inin ortaokul düzeyinde eğitiminin olduğu, %34,8'inin lise düzeyinde eğitim seviyesinin olduğu, %19,9'unun yüksek öğrenim gördüğü şeklinde sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Tablo 4.14. Katılımcıların aylık gelir düzeyi

	Sayı (n)	Yüzde (%)
<5000 TL	66	23,9
5001 TL - 10000 TL	91	33,0
10001 TL - 15000 TL	50	18,1
15001 TL - 20000 TL	37	13,4
20001 TL >	32	11,6
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların aylık gelir düzeylerine dair bulgular yer almaktadır. Tablo ayrıntılı olarak incelendiğinde, katılımcıların %23,9'unun 5000 TL altında gelir düzeyi olduğu, %33'ünün 5001-10000 TL arasında gelirinin olduğu, %18,1'inin 10001-15000 TL arasında olduğu, %13,4'ünün 15001-20000 TL arasında gelirinin olduğu ve %11,6'sının 20001 TL üzerinde aylık gelirinin olduğu görülmektedir. Katılımcıların

aylık gelir durumlarına dair elde edilen sonuçların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Tablo 4.15. Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumları

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Evet	203	73,6
Hayır	73	26,4
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarını belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Buna göre katılımcıların %73,6'sının lisanslı sporcu olduğu ve %26,4'ünün ise sporcu lisansına sahip olmadığı görülmüştür. Sonuçların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Tablo 4.16. Katılımcıların spor faaliyetinde bulunma durumları

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Profesyonel	60	21,7
Amatör	156	56,5
Rekreasyonel	35	12,7
Hiçbiri	25	9,1
Toplam	276	100,0

Tabloda katılımcıların spor faaliyetinde bulunma durumlarına dair bulgulara yer verilmiştir. Buna göre katılımcıların %21,7'sinin profesyonel olarak spor yaptığı, %56,5'inin amatör düzeyde sporculuk yaptığı, %12,7'sinin rekreasyonel faaliyet için spor yaptığı ve %9,1'inin bu sayılanlar haricinde sebeplerden spor yaptığı belirlenmiştir. Tabloda yer alan bulguların şematik gösterimi aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

Tablo 4.17. Çalışma kapsamında kullanılan ölçeğe verilen cevapların seçilme sıklığına dair bulgular

			Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.	Almış olduğum eğitim beslenme alışkanlıklarımı düzenlemektedir.	n	27	25	50	97	77
		%	9,8	9,1	18,1	35,1	27,9
2.	Almış olduğum eğitim serbest zaman faaliyetlere katılımı etkilemektedir	n	24	31	29	110	82
		%	8,7	11,2	10,5	39,9	29,7
3.	AO eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim.	n	16	20	33	107	100
		%	5,8	7,2	12,0	38,8	36,2
4.	Almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim	n	22	19	44	99	92
		%	8,0	6,9	15,9	35,9	33,3
5.	Almış olduğum eğitimle rekreasyonel faaliyetleri yönetebilirim.	n	14	21	54	95	92
		%	5,1	7,6	19,6	34,4	33,3
6.	Aldığım eğitimle insanları spora yönlendirebilirim	n	18	20	20	79	139
		%	6,5	7,2	7,2	28,6	50,4
7.	Bireysel ve takım sporu yapan yetenekli kişileri keşfedebilirim	n	15	18	27	96	120
		%	5,4	6,5	9,8	34,8	43,5
8.	Okuduğum fakülte ile ilgili soruları sorulara cevap verebilirim	n	19	12	36	97	112
		%	6,9	4,3	13,0	35,1	40,6
9.	Aldığım eğitimle ilgili tesis, araç-gereçlerin kullanımına hakimim	n	24	13	31	101	107
		%	8,7	4,7	11,2	36,6	38,8
10.	Aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusu öğrettiğimi düşünüyorum	n	18	23	29	102	104
		%	6,5	8,3	10,5	37,0	37,7
11.	Bir branş için gereken çalışmaları yapabileceğimi düşünüyorum	n	14	18	28	100	116
		%	5,1	6,5	10,1	36,2	42,0
12.	Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum	n	18	18	37	101	102
		%	6,5	6,5	13,4	36,6	37,0
13.	Aldığım eğitimin beni kötü alışkanlıklardan uzaklaştırmaktadır	n	14	21	35	99	107
		%	5,1	7,6	12,7	35,9	38,8
14.	Okul dışı faaliyetlerde güncel bilgimin yeterli olduğunu düşünüyorum	n	15	15	42	97	107
		%	5,4	5,4	15,2	35,1	38,8
15.	Aldığım eğitimler günlük spor alışkanlıklarımı şekillendirmektedir	n	23	13	22	103	115
		%	8,3	4,7	8,0	37,3	41,7

Tabloda katılımcıların ölçekte yer alan ifadelere verdikleri cevapların seçilme sıklığı ve yüzdesi yer almaktadır. “Almış olduğum eğitim beslenme alışkanlıklarımı düzenlemektedir.” İfadesine %35,1 oranında katılıyorum, “Almış olduğum eğitim serbest zaman faaliyetlere katılımı etkilemektedir” ifadesine %39,9 oranında katılıyorum, “Almış olduğum eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim” ifadesine %38,8’ oranında katılıyorum, “Almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim” %35,9 oranında katılıyorum, “Almış olduğum eğitimle rekreasyonel faaliyetleri yönetebilirim” ifadesine %34,4 oranında katılıyorum, “Aldığım eğitimle insanları spora yönlendirebilirim” ifadesine %50,4 oranında kesinlikle katılıyorum, “Bireysel ve takım sporu yapan yetenekli kişileri keşfedebilirim” ifadesine %43,5 oranında kesinlikle katılıyorum, “Okuduğum fakülte ile ilgili soruları sorulara cevap verebilirim” ifadesine %40,6 oranında kesinlikle katılıyorum “Aldığım eğitimle ilgili tesis, araç-gereçlerin kullanımına hakimim” ifadesine %38,8 oranında kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusu öğrettiğimi düşünüyorum” ifadesine %37,7 oranında kesinlikle katılıyorum, “Bir branş için gereken çalışmaları yapabileceğimi düşünüyorum” ifadesine %42 oranında kesinlikle katılıyorum, “Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum” ifadesine %37 oranında kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimin beni kötü alışkanlıklardan uzaklaştırmaktadır” ifadesine %38,8 oranında kesinlikle katılıyorum, “Okul dışı faaliyetlerde güncel bilgimin yeterli olduğunu düşünüyorum” ifadesine %38,8 oranında kesinlikle katılıyorum ve “Aldığım eğitimler günlük spor alışkanlıklarımı şekillendirmektedir” ifadesine %41,7 oranında kesinlikle katılıyorum şeklinde cevapların verildiği görülmektedir.

4.1.4.Farklılık analizleri

Çalışma kapsamında elde edilen verilerin, katılımcıların tanıtıcı özelliklerine göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan farklılık analizleri bu bölümde yer almaktadır.

Tablo 4.18. Katılımcıların cinsiyetlerinin ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları

		N	$\bar{x}$	ss	Test
AEK	Kadın	149	4,10	0,81	t=2,722
	Erkek	127	3,78	1,12	p=0,007
EGHU	Kadın	149	4,08	0,83	t=2,510
	Erkek	127	3,79	1,11	p=0,013
AEY	Kadın	149	4,08	0,91	t=2,241
	Erkek	127	3,81	1,11	p=0,026
AEYD	Kadın	149	3,89	1,02	t=3,538
	Erkek	127	3,41	1,24	p=0,000
ÖLÇEK TOPLAM	Kadın	149	4,06	0,78	t=2,952
	Erkek	127	3,74	1,04	p=0,003

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerinin ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Buna göre katılımcıların cinsiyetlerinin alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı önemli olarak görülmüştür ($p=0.007$; $p<0.05$). Cinsiyetin eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığı anlamlı olarak belirlenmiştir ($p=0.013$; $p<0.05$). Bir başka alt boyut olan alınan eğitimin yeterliliği boyutunun cinsiyete göre farklılığı anlamlı olarak görülmüştür ($p=0.026$; $p<0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun cinsiyet açısından farklılığı istatistiksel açıdan önemli

bulunmuştur ($p=0.000$; $p<0.05$). Benzer şekilde ölçek tamamının cinsiyete göre farklılığı istatistiksel olarak önemli görülmüştür ($p=0.003$; $p<0.05$).

Tablo 4.19. Katılımcıların okudukları sınıfın ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları

Sınıf		N	$\bar{x}$	ss	Test
AEK	3. Sınıf	130	4,09	0,76	$t=2,141$
	4. Sınıf	144	3,84	1,12	$p=0,033$
EGHU	3. Sınıf	130	4,09	0,77	$t=2,333$
	4. Sınıf	144	3,81	1,12	$p=0,020$
AEY	3. Sınıf	130	4,08	0,85	$t=1,980$
	4. Sınıf	144	3,84	1,13	$p=0,049$
AEYD	3. Sınıf	130	3,81	1,07	$t=2,050$
	4. Sınıf	144	3,53	1,21	$p=0,041$
ÖLÇEK	3. Sınıf	130	4,05	0,71	$t=2,348$
TOPLAM	4. Sınıf	144	3,79	1,06	$p=0,020$

Tabloda katılımcıların eğitim gördükleri sınıfın ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçları yer almaktadır. Tablodaki sonuçlara göre katılımcıların okudukları sınıfların alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı önemli olarak görülmüştür ($p=0.033$; $p<0.05$). Okunulan sınıfın eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığı anlamlı olarak görülmüştür ($p=0.020$; $p<0.05$). Bir başka alt boyut olan alınan eğitimin yeterliliği boyutunun sınıf düzeyine göre farklılığı anlamlı olarak görülmüştür ($p=0.049$; $p<0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun sınıf düzeyine göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.041$; $p<0.05$). Ölçek tamamının sınıfa göre farklılığı istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p=0.020$; $p<0.05$).

Tablo 4.20. Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları.

		N	$\bar{x}$	ss	Test
AEK	Evet	203	3,92	0,98	$t=-,985$
	Hayır	73	4,05	0,95	$p=0,326$
EGHU	Evet	203	3,91	0,96	$t=0,593$
	Hayır	73	4,04	1,02	$p=0,349$
AEY	Evet	203	3,92	1,00	$t=0,795$
	Hayır	73	4,05	1,04	$p=0,375$
AEYD	Evet	203	3,58	1,13	$t=-2,029$
	Hayır	73	3,90	1,16	$p=0,043$
ÖLÇEK TOPLAM	Evet	203	3,87	0,91	$t=-1,216$
	Hayır	73	4,02	0,94	$p=0,225$

Tabloda katılımcıların lisanslı sporcu olma durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçları gösterilmiştir. Tablodaki sonuçlara göre katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı anlamsız olarak bulunmuştur. ($p=0.326$; $p>0.05$). Sporcu lisansına sahip olma durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığı anlamsız olarak görülmüştür ($p=0.349$; $p>0.05$). Alınan eğitimin yeterliliği boyutunun sporcu lisansına sahip olma durumlarına göre farklılığı anlamsız bulunmuştur ($p=0.375$; $p>0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun sporcu lisansına sahip olma durumlarına göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.043$; $p<0.05$). Ölçek tamamının sporcu lisansına sahip olma durumlarına göre farklılığı istatistiksel açıdan anlamsız bulunmuştur ($p=0.225$; $p<0.05$).

Tablo 4.21. Katılımcıların anne eğitim durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları

		N	$\bar{x}$	ss	Min	Max	Test
AEK	Okur Yazar Değil	14	3,64	1,13	2,17	5,00	F= 2,099 p=0,066
	Okur Yazar	30	3,62	1,15	1,00	5,00	
	İlkokul	89	3,91	0,97	1,00	5,00	
	Ortaokul	57	4,11	0,87	1,00	5,00	
	Lise	58	4,18	0,93	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	28	3,82	0,89	1,67	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,97	1,00	5,00	
EGHU	Okur Yazar Değil	14	3,68	1,01	2,00	5,00	F= 1,345 p=0,246
	Okur Yazar	30	3,79	1,22	1,00	5,00	
	İlkokul	89	3,88	0,98	1,00	5,00	
	Ortaokul	57	4,10	0,86	1,00	5,00	
	Lise	58	4,13	0,97	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	28	3,77	0,84	2,25	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,98	1,00	5,00	
AEY	Okur Yazar Değil	14	3,69	1,29	1,00	5,00	F= 1,299 p=0,265
	Okur Yazar	30	3,71	1,18	1,00	5,00	
	İlkokul	89	3,89	0,98	1,00	5,00	
	Ortaokul	57	4,01	0,92	1,00	5,00	
	Lise	58	4,20	0,95	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	28	3,95	1,06	1,00	5,00	
	Toplam	276	3,96	1,01	1,00	5,00	
AEYD	Okur Yazar Değil	14	3,57	1,33	1,50	5,00	F= 1,861 p=0,101
	Okur Yazar	30	3,32	1,24	1,00	5,00	
	İlkokul	89	3,63	1,06	1,00	5,00	
	Ortaokul	57	3,79	1,01	1,00	5,00	
	Lise	58	3,95	1,21	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	28	3,36	1,26	1,00	5,00	
	Toplam	276	3,66	1,15	1,00	5,00	
ÖLÇEK TOPLAM	Okur Yazar Değil	14	3,65	1,05	2,07	5,00	F=1,902 p=0,094
	Okur Yazar	30	3,64	1,12	1,00	5,00	
	İlkokul	89	3,86	0,88	1,00	5,00	
	Ortaokul	57	4,04	0,83	1,13	5,00	
	Lise	58	4,14	0,91	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	28	3,77	0,85	1,80	5,00	
	Toplam	276	3,91	0,92	1,00	5,00	

Tabloda katılımcıların anne eğitim durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçları gösterilmiştir. Tablodaki verilere göre katılımcıların anne eğitim durumlarının alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı anlamsız olarak bulunmuştur. ($p=0.066$; $p>0.05$). Katılımcıların anne eğitim durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığının anlamsız olduğu belirlenmiştir ($p=0.246$; $p>0.05$). Alınan eğitimin yeterliliği boyutunun anne eğitim durumlarına göre farklılığı önemsiz bulunmuştur ($p=0.265$; $p>0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun katılımcıların anne eğitim durumlarına göre farklılığı istatistiksel açıdan önemsiz bulunmuştur ($p=0.101$; $p>0.05$). Ölçek tamamının anne eğitim durumuna göre göre farklılığı istatistiksel açıdan önemsiz bulunmuştur ($p=0.094$; $p>0.05$).

Tablo 4.22. Katılımcıların baba eğitim durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları

		N	$\bar{x}$	ss	Min	Max	Test
AEK	Okur Yazar Değil	2	4,17	1,18	3,33	5,00	F=4,315 p=0,001
	Okur Yazar	18	3,86	0,88	2,17	5,00	
	İlkokul	54	3,49	0,93	1,00	5,00	
	Ortaokul	51	3,83	1,18	1,00	5,00	
	Lise	96	4,15	0,89	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	55	4,18	0,81	1,67	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,97	1,00	5,00	
EGHU	Okur Yazar Değil	2	4,13	1,24	3,25	5,00	F=3,052 p=0,011
	Okur Yazar	18	4,11	0,78	2,25	5,00	
	İlkokul	54	3,54	1,04	1,00	5,00	
	Ortaokul	51	3,83	1,11	1,00	5,00	
	Lise	96	4,13	0,90	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	55	4,07	0,86	1,25	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,98	1,00	5,00	
AEY	Okur Yazar Değil	2	3,83	1,65	2,67	5,00	F=3,364 p=0,006
	Okur Yazar	18	3,98	0,93	2,00	5,00	
	İlkokul	54	3,57	1,07	1,00	5,00	
	Ortaokul	51	3,76	1,16	1,00	5,00	
	Lise	96	4,14	0,94	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	55	4,20	0,82	1,33	5,00	
	Toplam	276	3,96	1,01	1,00	5,00	
AEYD	Okur Yazar Değil	2	4,50	0,71	4,00	5,00	F=1,771 p=0,119
	Okur Yazar	18	3,64	1,21	1,00	5,00	
	İlkokul	54	3,41	1,16	1,00	5,00	
	Ortaokul	51	3,45	1,14	1,00	5,00	
	Lise	96	3,86	1,14	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	55	3,75	1,11	1,00	5,00	
	Toplam	276	3,66	1,15	1,00	5,00	
ÖLÇEK TOPLAM	Okur Yazar Değil	2	4,13	1,23	3,27	5,00	F=3,828 p=0,002
	Okur Yazar	18	3,92	0,82	2,13	5,00	
	İlkokul	54	3,51	0,94	1,00	5,00	
	Ortaokul	51	3,76	1,07	1,00	5,00	
	Lise	96	4,10	0,85	1,00	5,00	
	Yüksek Öğrenim	55	4,10	0,77	1,53	5,00	
	Toplam	276	3,91	0,92	1,00	5,00	

Tabloda katılımcıların baba eğitim durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçları gösterilmiştir. Tablodaki verilere göre katılımcıların baba eğitim durumlarının alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı anlamlı olarak bulunmuştur. ($p=0.001$; $p<0.05$). Katılımcıların baba eğitim durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığının anlamlı olarak görülmüştür. ($p=0.011$; $p<0.05$). Baba eğitim durumunun alınan eğitimin yeterliliği boyutun ile farklılığı önemli olarak bulunmuştur ($p=0.006$; $p<0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun katılımcıların baba eğitim durumlarına göre farklılığı istatistiksel açıdan önemsiz bulunmuştur ($p=0.101$; $p>0.05$). Ölçek tamamının baba eğitim durumuna göre göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.002$; $p<0.05$).

Tablo 4.23. Katılımcıların aylık gelir durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları

		N	$\bar{x}$	ss	Min	Max	Test
AEK	<5000 TL	66	3,59	1,03	1,00	5,00	F=3,309 p=0,011
	5001 TL - 10000 TL	91	4,07	0,88	1,00	5,00	
	10001 TL - 15000 TL	50	4,07	0,98	1,00	5,00	
	15001 TL - 20000 TL	37	3,95	1,06	1,00	5,00	
	20000 TL <	32	4,18	0,84	1,67	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,97	1,00	5,00	
EGHU	<5000 TL	66	3,65	1,02	1,00	5,00	F=2,276 p=0,061
	5001 TL - 10000 TL	91	3,99	0,92	1,00	5,00	
	10001 TL - 15000 TL	50	4,03	1,06	1,00	5,00	
	15001 TL - 20000 TL	37	4,04	1,01	1,25	5,00	
	20000 TL <	32	4,18	0,76	2,00	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,98	1,00	5,00	
AEY	<5000 TL	66	3,67	1,07	1,00	5,00	F=1,979 p=0,098
	5001 TL - 10000 TL	91	4,01	0,92	1,00	5,00	
	10001 TL - 15000 TL	50	4,11	1,06	1,00	5,00	
	15001 TL - 20000 TL	37	3,96	1,07	1,00	5,00	
	20000 TL <	32	4,14	0,97	1,00	5,00	
	Toplam	276	3,96	1,01	1,00	5,00	
AEYD	<5000 TL	66	3,38	1,22	1,00	5,00	F=2,001 p=0,095
	5001 TL - 10000 TL	91	3,77	1,09	1,00	5,00	
	10001 TL - 15000 TL	50	3,63	1,25	1,00	5,00	
	15001 TL - 20000 TL	37	3,66	1,15	1,00	5,00	
	20000 TL <	32	4,02	0,87	1,50	5,00	
	Toplam	276	3,66	1,15	1,00	5,00	
ÖLÇEK TOPLAM	<5000 TL	66	3,59	0,95	1,00	5,00	F=2,939 p=0,021
	5001 TL - 10000 TL	91	4,00	0,85	1,00	5,00	
	10001 TL - 15000 TL	50	4,01	0,98	1,13	5,00	
	15001 TL - 20000 TL	37	3,94	0,98	1,20	5,00	
	20000 TL <	32	4,15	0,76	1,87	5,00	
	Toplam	276	3,91	0,92	1,00	5,00	

Tabloda katılımcıların aylık gelir durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçları gösterilmiştir. Tablodaki verilere göre katılımcıların aylık gelir durumlarının alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı anlamlı olarak bulunmuştur. ($p=0.011$; $p<0.05$). Katılımcıların aylık gelir durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığının anlamsız olarak görülmüştür. ($p=0.061$; $p>0.05$). Aylık gelir durumunun alınan eğitimin yeterliliği boyutun ile farklılığı önemli olarak bulunmuştur ($p=0.098$; $p>0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun katılımcıların aylık gelir durumlarına göre farklılığı istatistiksel açıdan önemsiz bulunmuştur ($p=0.095$; $p>0.05$). Ölçek tamamının aylık gelir durumuna göre göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.021$; $p<0.05$).

Tablo 4.24. Katılımcıların spor faaliyetinde bulunma durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair yapılan analiz sonuçları

		N	$\bar{x}$	ss	Min	Max	Test
AEK	Profesyonel	60	3,97	1,11	1,00	5,00	F=1,373 p=0,251
	Amatör	156	3,87	0,97	1,00	5,00	
	Rekreasyonel	35	4,20	0,88	2,00	5,00	
	Hiçbiri	25	4,10	0,73	2,67	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,97	1,00	5,00	
EGHU	Profesyonel	60	3,86	1,06	1,00	5,00	F=3,594 p=0,014
	Amatör	156	3,84	1,01	1,00	5,00	
	Rekreasyonel	35	4,36	0,75	2,25	5,00	
	Hiçbiri	25	4,21	0,61	3,25	5,00	
	Toplam	276	3,95	0,98	1,00	5,00	
AEY	Profesyonel	60	3,85	1,09	1,00	5,00	F=1,781 p=0,151
	Amatör	156	3,90	1,04	1,00	5,00	
	Rekreasyonel	35	4,18	0,92	2,00	5,00	
	Hiçbiri	25	4,27	0,65	3,00	5,00	
	Toplam	276	3,96	1,01	1,00	5,00	
AEYD	Profesyonel	60	3,51	1,20	1,00	5,00	F=4,402 p=0,005
	Amatör	156	3,55	1,16	1,00	5,00	
	Rekreasyonel	35	4,20	0,95	1,00	5,00	
	Hiçbiri	25	4,02	0,92	2,00	5,00	
	Toplam	276	3,66	1,15	1,00	5,00	
ÖLÇEK TOPLAM	Profesyonel	60	3,86	1,01	1,00	5,00	F=2,668 p=0,048
	Amatör	156	3,82	0,93	1,00	5,00	
	Rekreasyonel	35	4,24	0,80	2,40	5,00	
	Hiçbiri	25	4,15	0,64	3,00	5,00	
	Toplam	276	3,91	0,92	1,00	5,00	

Tabloda katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasını belirlemek için yapılan analiz sonuçları gösterilmiştir.

Tablodaki verilere göre katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının alınan eğitimin kullanımı açısından farklılığı anlamsız olarak görülmüştür. ($p=0.251$; $p>0.05$). Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarının eğitimin günlük hayata uygulanması açısından farklılığının anlamlı olarak bulunmuştur. ($p=0.014$; $p<0.05$). Sporcu lisansına sahip olma durumunun alınan eğitimin yeterliliği boyutun ile farklılığı anlamsız olarak bulunmuştur ($p=0.151$; $p>0.05$). Son alt boyut olan alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi boyutunun katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumlarına göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.005$; $p<0.05$). Ölçek tamamının sporcu lisansına sahip olma durumuna göre göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur ($p=0.048$; $p<0.05$).

4.1.5. İlişki analizi

Ölçek alt boyutlarının kendi içindeki ilişkileri ve bu ilişkilerin yönlerini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları bu bölümde yer almaktadır.

Tablo 4.25. Ölçek alt boyutlarının ilişkileri ve yönlerine dair analiz sonuçları

Correlations					
		AEK	EGHU	AEY	AEYD
AEK	r	1	,865**	,861**	,603**
	p		,000	,000	,000
	n		276	276	276
EGHU	r		1	,842**	,644**
	p			,000	,000
	n			276	276
AEY	r			1	,610**
	p				,000
	n				276
AEYD	r				1
	p				
	n				
**. Anlamlılık düzeyi <0.01					

Tabloda çalışma kapsamında kullanılan ölçek alt boyutlarının kendi aralarındaki ilişkileri ve bu ilişkilerin yönlerini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları yer almaktadır. Alınan eğitimin kullanımı (AEK) alt boyutunun, eğitimin günlük hayata uygulanması (EGHU) alt boyutuyla pozitif yönlü ve kuvvetli bir ilişkisinin olduğu, ($r=0,865$; $p=.000$) ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ (AEY) boyutuyla pozitif yönlü ve kuvvetli bir ilişkisinin olduğu ($r=0,861$; $p=.000$) ve alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi (AEYD) alt boyutuyla pozitif yönlü ve kuvvetli bir ilişkisinin olduğu belirlenmiştir ($r=0,605$; $p=.000$).

Eğitimin günlük hayata uygulanması (EGHU) alt boyutunun alınan eğitimin yeterliliği (AEY) alt boyutuyla pozitif yönlü ve kuvvetli bir ilişkisinin olduğu belirlenmiştir ($r=0,842$; $p=0.000$). Eğitimin günlük hayata uygulanması alt boyutunun

benzer şekilde alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemesi (AEYD) alt boyutuyla pozitif yönlü ve kuvvetli bir ilişkisinin olduğu belirlenmiştir ($r=0,610$; $p=0.000$).

4.1.6. Karşılaştırma analizleri

Katılımcıların tanıtıcı özelliklerinin ölçekte yer alan ifadelerle karşılaştırılmasına yönelik yapılan analiz sonuçları bu bölümde yer almaktadır.

Tablo 4.26. Cinsiyetin “almış olduğum eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim” ifadesinin karşılaştırılması

Cinsiyet		Almış olduğum eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim.					Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Kadın	n	6	5	16	65	57	149
	%	4,0%	3,4%	10,7%	43,6%	38,3%	100,0%
Erkek	n	10	15	17	42	43	127
	%	7,9%	11,8%	13,4%	33,1%	33,9%	100,0%
Toplam	n	16	20	33	107	100	276
	%	5,8%	7,2%	12,0%	38,8%	36,2%	100,0%

$p=0,022$

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerinin almış olduğu eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim ifadesine verilen cevaplara göre değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir. Buna göre kadınların %38,3’ünün bu ifadeye kesinlikle katılırken, erkeklerin ise %33,9’u kesinlikle katılmaktadır. Yine benzer şekilde kadınların %43,6’sının bu ifadeye katıldığını beyan ettiği görülürken, erkeklerin ise %33,1’inin katıldığını beyan ettiği görülmektedir. Kadınlar ve erkeklerin vermiş oldukları cevaplardaki görülen bu farklılık istatistiksel açıdan önemli görülmüştür ($p=0,022$; $p<0.05$) desteklemeyi ifade eden katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini kadınların erkeklere oranla daha fazla seçtikleri, dolayısıyla kadınların

Almış oldukları eğitimlerin bireysel veya takım sporlarına yönlendirme yapmalarının daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.27. Cinsiyetin “Almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim” ifadesinin karşılaştırılması

Cinsiyet	Almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim						Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Kadın	n	7	6	20	63	53	149
	%	4,7%	4,0%	13,4%	42,3%	35,6%	100,0%
Erkek	n	15	13	24	36	39	127
	%	11,8%	10,2%	18,9%	28,3%	30,7%	100,0%
Toplam	n	22	19	44	99	92	276
	%	8,0%	6,9%	15,9%	35,9%	33,3%	100,0%

p=0,008

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerinin almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim ifadesine verdikleri cevaplara göre değişiklik gösterme durumlarına yönelik yapılan analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Buna göre kadınların %4,7’si antrenman programı yapabilirim ifadesine kesinlikle katılmıyorum derken, erkeklerin %11.8’inin kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Tablo 4.28. Cinsiyetin “Almış olduğum eğitimle insanları spora yönlendirebilirim” ifadesinin karşılaştırılması

Cinsiyet	Almış olduğum eğitimle insanları spora yönlendirebilirim						Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Kadın	n	4	5	10	57	73	149
	%	2,7%	3,4%	6,7%	38,3%	49,0%	100,0%
Erkek	n	14	15	10	22	66	127
	%	11,0%	11,8%	7,9%	17,3%	52,0%	100,0%
Toplam	n	18	20	20	79	139	276
	%	6,5%	7,2%	7,2%	28,6%	50,4%	100,0%

p=0,000

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerinin, aldıkları eğitim doğrultusunda insanları spora yönlendirme düşüncelerine göre değişiklik gösterip göstermediğini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre almış olduğu eğitimle insanları spora yönlendirme ifadesine, kadınların %38,3'ünün katılıyorum şeklinde cevap verdiği görülürken bu ifadeye erkeklerin ise %17,3'ünün katılıyorum şeklinde cevap verdiği görülmektedir. Benzer şekilde kesinlikle katılıyorum ifadesini katılımcı kadınların %49'unun seçtiği erkeklerde ise kesinlikle katılıyorum seçilme oranının %52 olduğu görülmüştür. Aradaki bu farklılık istatistiksel olarak önemli görülmüştür ($p=0.000$; $p<0.05$).

Tablo 4.29. Cinsiyetin “Aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusunu öğrettiğimi düşünüyorum” ifadesinin karşılaştırılması

Cinsiyet		Aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusunu öğrettiğimi düşünüyorum					Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Kadın	n	8	9	10	65	57	149
	%	5,4%	6,0%	6,7%	43,6%	38,3%	100,0%
Erkek	n	10	14	19	37	47	127
	%	7,9%	11,0%	15,0%	29,1%	37,0%	100,0%
Toplam	n	18	23	29	102	104	276
	%	6,5%	8,3%	10,5%	37,0%	37,7%	100,0%

$p=0,025$

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerinin, aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusunu öğrettiğimi düşünüyorum ifadesine verdikleri cevapların farklılaşmasını belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre kadınların aldığı eğitimle spor kurallarının doğrusunu öğretebileceğini düşünen erkeklerden çok olduğu söylenebilir. Nitekim bu ifadeye katılıyorum diyen kadınların %43,6'sı iken erkeklerin %29,1'idir. Yine benzer şekilde kadınların %38,3'lük çoğunluğunun

kesinlikle katılıyorum dediğini erkeklerin ise %37'sinin kesinlikle katılıyorum dediği belirlenmiştir.

Tablo 4.30. Cinsiyetin “Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum” ifadesinin karşılaştırılması

Cinsiyet		Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum					Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Kadın	n	6	6	17	61	59	149
	%	4,0%	4,0%	11,4%	40,9%	39,6%	100,0%
Erkek	n	12	12	20	40	43	127
	%	9,4%	9,4%	15,7%	31,5%	33,9%	100,0%
Toplam	n	18	18	37	101	102	276
	%	6,5%	6,5%	13,4%	36,6%	37,0%	100,0%

p=0,050

Tabloda katılımcıların cinsiyetlerinin Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum ifadesine göre farklılık göstermesini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre katılımcıların cinsiyetleri açısından sporda performans testleri uygulama noktasında bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla katılımcıların aldıkları eğitimin cinsiyet açısından farklı algılanmasının söz konusu olmadığı, her iki cinsiyete sahip olan öğrencilerin kendilerinde, spor performans testlerini uygulamayacak yetkinliği gördükleri şeklinde yorum yapmak mümkündür.

Tablo 4.31. Sporcu lisansına sahip olma durumunun “AO eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim.” ifadesinin karşılaştırılması

Lisans		AO eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim.					Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Evet	n	13	14	26	84	66	203
	%	6,4%	6,9%	12,8%	41,4%	32,5%	100,0%
Hayır	n	3	6	7	23	34	73
	%	4,1%	8,2%	9,6%	31,5%	46,6%	100,0%
Toplam	n	16	20	33	107	100	276
	%	5,8%	7,2%	12,0%	38,8%	36,2%	100,0%

p=0,255

Tabloda sporcu lisansına sahip olma durumunun AO eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim ifadesine verdikleri cevaplar incelenmiştir. Buna göre katılımcıların sporcu lisansı sahip olma durumlarının kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilmeleri açısından bir farklılığının olmadığını söylemek mümkündür ($p=0.255$; $p>0.05$). Katılımcıların sporcu lisansına olmaları veya olmamalarının kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilmelerinde farklılık olmaması beklenen bir sonuç olarak ifade edilebilir. Spor bilimleri fakültesinde alınan eğitimin lisanslı olma açısından farklılık göstermediği eğitimin ortak olduğu bu nedenle benzer sonuçların çıktığı söylenebilir.

Tablo 4.32. Sporcu lisansına sahip olma durumunun “Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum” ifadesinin karşılaştırılması

Lisans		Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum					Toplam
		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Evet	n	17	11	30	81	64	203
	%	8,4%	5,4%	14,8%	39,9%	31,5%	100,0%
Hayır	n	5	8	14	18	28	73
	%	6,8%	11,0%	19,2%	24,7%	38,4%	100,0%
Toplam	n	22	19	44	99	92	276
	%	8,0%	6,9%	15,9%	35,9%	33,3%	100,0%

p=0,114

Tabloda katılımcıların lisanslı sporcuna sahip olma durumlarının alınan eğitimle antrenman programı yapabilme düzeylerinin karşılaştırılmasını belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçlarına yer verilmiştir. Buna göre, almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim ifadesine lisanslı sporcu olma durumlarının farklılık göstermediği görülmektedir. Nitekim yüksek öğrenimde verilen eğitimin eşit düzeyde olması, lisanslı sporcu olma veya olmama durumuna göre eğitimin değişiklik göstermemesi bu sonucun çıkmasına katkı sağlamaktadır. Sporcu lisansına sahip olma veya olmama durumlarına bakılmaksızın katılımcıların büyük çoğunluğunun bu ifadeyi kabul eder yönde cevaplar verdiği görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İnsanoğlunun topluma ayak uydurması şeklinde nitelendirilen, çevresiyle iletişim kurması, hoşgörüsü, saygı sevgi, bireysel ve toplumsal ahlaki değerleri gibi unsurların sağlıklı olmasıyla yakın bir ilişkisi vardır. Bu noktada beden eğitiminin kişiyi sağlıklı hale getirmek açısından oldukça önemli bir rolünden söz edilebilir. Bu bağlamda beden eğitimi, insanların bireysel özellikleri açısından farklılık gösteren motor becerileriyle vücut gelişimlerinin dâhil olduğu geniş bir etkinlik bütün olarak görmek mümkündür. Bu bağlamda beden eğitimi konusunda eğitimi tamamlamış uzmanların, diğer insanlara beden eğitimi ve spor konusunda örnek olması onların gelişimlerine katkı sağlamaları açısından büyük öneme sahip olduğu görülmektedir. Özellikle sporla iç içe bir gelecek hedefleyen toplumların beden eğitimi dersi öğretmenlerine gereken önemi vermek suretiyle ilköğretim çağında beden eğitimi sağlamaya başlamaları önemli sorumluluklar arasında gösterilebilir.

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin veya antrenörlerin topluma faydalı olmasındaki ana etken hiç şüphesiz aldıkları eğitimden kaynaklanmaktadır. Nitekim sözü edilen bu uzmanların beden eğitimi ve spor yüksekokulunda aldıkları eğitimin günlük hayatla ilişkilendirmeleri düzeylerinin belirlenmesi yalnızca bireysel açıdan değil toplumsal açıdan da oldukça büyük öneme sahiptir. Bu bilgiler ışığında, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde Spor Bilimleri Fakültesi'nde okuyan öğrencilerin eğitim hayatlarında edindikleri bilgileri günlük hayatta uygulamalarının belirlenmesine yönelik yapılan bu araştırma sonucunda öne çıkan sonuçlar şu şekilde sıralanmaktadır.

Çalışma kapsamında öğrencilere uygulanacak olan anket formlarının geçerlilik ve güvenilirliklerinin istenen düzeyde olmasının görülmesi üzerine, veri setinin

faktörleşmeye uygunluğuna bakılmıştır. Faktörleşmeye uygunluğunun belirlenmesinin ardından ($KMO > 0.500$) ölçekte yer alan ifadelerin 4 faktör altında genel değişimin %73.55' ini açıklayacak şekilde gruplandığı görülmüştür. Böylelikle ölçeğin 4 alt boyutunun olduğu ve iç tutarlılık katsayısının 0.891 olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların tanıtıcı özelliklerine dair sonuçlar şu şekilde sıralanmaktadır

Katılımcıların %54'ünün kadınlardan oluştuğu, görülmektedir. (Tablo 4.10). Güngör (2022) tarafından yürütülen çalışmada, spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin toplumsal cinsiyet rol algılar ile liderlik davranışları incelenmiştir. Spor bilimleri fakültesinde eğitim hayatı devam eden katılımcı grubunun %62,3'lük büyük kısmı erkeklerden oluşmaktadır. Bizim çalışmamızda katılımcıların %52,9'unun 4.sınıfta eğitim gördüğü, belirlenmiştir. (Tablo 4.11) Araştırmanın 3 ve 4 sınıfa devam eden öğrenciler üzerinde yürütülmesi örneklem seçiminin homojen olduğunu göstermektedir. %32,2'sinin anne eğitim düzeyinin ilkokul olduğu görülmüştür (Tablo 4.12). Bu sonuçlar anne eğitim durumunun çok düşük olduğu şeklinde yorumlanmamalıdır. Nitekim ilköğretim büyük bir çoğunluğun anne eğitim durumu olsa bile ilköğretimden üst düzeyde eğitime sahip olan katılımcılarında olduğu görülmektedir. Bu sonuç istatistiksel açıdan incelenmiştir. Katılımcıların babalarının eğitim durumları ise %34,8 düzeyinde lise olduğu görülmüştür (Tablo 4.13). Babanın eğitim düzeyinin anneye göre bir basamak daha yukarıda olması erkek çocuklarının okuması adına toplumsal anlamda yapılan baskının göstergesi olabilir. Katılımcı yaş gruplarına bakıldığında önceki kuşakta bulunan annelerinin okumasına toplumun engel olduğu düşünülebilir. Çalışmaya katılanların %33'ünün aylık gelir düzeyinin 5001 ila 10000 TL arasında olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.14). Anket uygulamasının yapıldığı tarihlerde asgari ücretin içinde bulunduğu bu sınır baz alındığında büyük kısmının alt

düzeyde gelire sahip olduğu söylenebilir. Her ne kadar gelir seviyesini alt olarak nitelendirsek dahi azımsanmayacak kısmının da gelir seviyesinin iyi olduğu görülmektedir. Bu noktada gelir düzeyinin eğitimle yakın ilişkisinden söz edilebilir. Nitekim gelir seviyesinin artması için eğitim düzeyinin ve nitelikli iş gücünün artması olmazsa olmaz kurallardandır. Katılımcıların %73,6'sının sporcu lisansına sahip olduğu görülmüştür (Tablo 4.15). Esasen bu beklenen bir sonuçtur nitekim spor yapmayı seven insanların bu bölümü tercih etmiş olmasından doğal bir durum yoktur. Lisansı olmayan katılımcıların ise farklı gerekçelerden dolayı lisans almadıkları aslında onların da sporu sevdikleri öngörülmüştür. Nitekim bir sonraki bulguda katılımcıların %56,5'inin amatör düzeyde sporcu olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.16). Bu sonuçta katılımcıların spor yapmayı sevdiğini göstermeye tam anlamıyla yeterli olmasa da idare edecek şekilde yeterli görülmüştür.

Tablo 4.17'de alınan eğitimin gündelik hayatta uygulanması ölçeğindeki ifadeler verilen cevapların en fazla seçilenlerine yönelik sonuçlar şu şekilde özetlenebilir. “Almış olduğum eğitim beslenme alışkanlıklarımı düzenlemektedir.” Katılıyorum, “Almış olduğum eğitim serbest zaman faaliyetlere katılımı etkilemektedir” katılıyorum, “AO eğitimle kişileri bireysel yahut takım sporlarına yönlendirebilirim” katılıyorum, “Almış olduğum eğitimle antrenman programlaması yapabilirim” katılıyorum “Almış olduğum eğitimle rekreasyonel faaliyetleri yönetebilirim.” Kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimle insanları spora yönlendirebilirim” kesinlikle katılıyorum, “Bireysel ve takım sporu yapan yetenekli kişileri keşfedebilirim” kesinlikle katılıyorum, “Okuduğum fakülte ile ilgili soruları sorulara cevap verebilirim” kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimle ilgili tesis, araç-gereçlerin kullanımına hakimim” kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimle spor kurallarının doğrusu öğrettiğimi

düşünüyorum” kesinlikle katılıyorum, “Bir branş için gereken çalışmaları yapabileceğimi düşünüyorum” kesinlikle katılıyorum, “Sporda performans testlerini uygulayacağımı düşünüyorum” kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimin beni kötü alışkanlıklardan uzaklaştırmaktadır” kesinlikle katılıyorum, “Okul dışı faaliyetlerde güncel bilgimin yeterli olduğunu düşünüyorum” kesinlikle katılıyorum, “Aldığım eğitimler günlük spor alışkanlıklarımı şekillendirmektedir” kesinlikle katılıyorum şeklinde ifade karşılığının olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar göstermektedir ki, yükseköğretim gören katılımcıların aldıkları eğitimin günlük hayatta uygulanmaya çok müsait olduğu ve uzmanların gelişimlerine katkı verdiğidir. 5’li likert tipinde hazırlanan ölçeğin en olumsuz ifadesi kesinlikle katılmıyorum (1) en olumlu ifadesi kesinlikle katılıyorum (5) olarak rakamsal kodlandığı düşünüldüğünde, ölçekte yer alan ifadelerin hemen hepsinin katılımcılar tarafından hemen hemen en olumluya yakın olduğu görülmüştür. Bu noktada katılımcılara sunulan eğitim programının esas görevinin gerçekleri oluşturan parçaların arasındaki ilişkileri tanımak ve kavramak sistemli şekilde hayatın içine yerleştirerek kullanımını sağlamak gösterilebilir. Sonuçlara bakıldığında verilen eğitimin hemen her öğrenci tarafından kolaylıkla kavrandığı ve büyük bir kısmının günlük hayatta kullanımının mümkün olduğu görülmüştür (Tablo 4.17).

Katılımcıların tanıtıcı özelliklerinin ölçek ve alt boyutlarına göre farklılaşmasına dair elde edilen sonuçlar ise şu şekildedir: cinsiyet değişkeninin ‘Alınan eğitimin kullanımı’, ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’, ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ ve ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ alt boyutlarıyla farklılığının anlamlı olduğu belirlenmiştir. Sözü edilen bu alt boyutlarda kadınların erkeklere oranla daha yüksek puan ortalamalarının olduğu görülmüştür. Bu durum kadınların değişkeninin ‘Alınan

eğitimin kullanımı’, ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’, ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ ve ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ durumlarının erkeklere nazaran daha üst düzey oldukları şeklinde yorumlanabilir (Tablo 4.18). Çalışkan (2022) tarafından yürütülen araştırmada ise, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bozok Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi’nde yürütülen çalışmada, katılımcıların cinsiyetleri ile girişimcilik düzeyleri ve eleştirel düşünce eğitimlerinin farklılaşmadığı belirlenmiştir. Aynı eğitimi alan öğrencilerin cinsiyetleri açısından girişimcilik ve eleştirel düşüncelerinin de benzer olması beklenen bir sonuç olarak ifade edilmiştir.

Çalışmaya katılanların okudukları sınıflar açısından ölçek alt boyutlarının farklılığının önemli olduğu görülmüştür (Tablo 4.19). Bu farklılığın kaynağını ise; 3 sınıfa devam eden öğrencilerin 4.sınıfa devam edenlere nazaran ‘Alınan eğitimin kullanımı’, ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’, ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ ve ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ alt boyutlarından daha yüksek puan ortalaması aldığı bu algılarının daha yüksek olduğu şeklinde yapmak mümkündür. Devam edilen sınıfın öğrencilerin düşüncelerini ve beklentilerini etkilediği şeklinde bir sonuç çıkartmak mümkündür. Uluyol (2013) tarafından öğretmen adaylarına yapılan araştırmada ise birinci sınıfa devam eden öğretmen adaylarının, üst sınıflardaki arkadaşlarına nazaran eleştirel düşünce düzeylerinin düşük olduğu ifade edilmiştir. Farklı bir ifadeyle sınıf düzeyinin artması durumunda öğrencilerin hayata bakışlarının ve beklentilerinin de arttığı ifade edilmiştir. Bizim çalışmamızda tezatlık gösteren sonuçlar görülmüştür. Bunun en önemli sebebi olarak alt sınıfta okuyanların edindikleri bilgileri daha çok önemsedikleri ve hayata daha çok geçirmeye çalıştıkları gösterilebilir.

Özellikle içinde bulunduğumuz teknoloji çağında, insanların hızlı gelişen teknoloji karşısında şaşkınlıkları görülebilir. Günümüzde bireylerin, toplumun bir ferdi olduğu düşünüldüğünde, bireysel açıdan gelişimlerinin sonuçlarının toplumsal anlamda gelişimi getireceği aşikardır. Bu anlamda gençlerin eğitim almaları için verilen maddi manevi imkanların tam anlamıyla işe yarıyor olması oldukça büyük önem taşımaktadır. Özellikle spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin aldıkları eğitim doğrultusunda, günlük hayatlarında aktivite düzeylerinin yüksek olması ve öğrenilen bilgilerin daha fazla hayatlarına uydurması beklenmektedir. Aydın ve Yalız (2016) tarafından yürütülen çalışmada, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, spor bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin genel itibariyle iyi olduğunu, sınıf artışının fiziksel aktiviteyle doğrusal bir ilişkisinin olduğunu ifade etmiştir.

Katılımcıların lisanslı sporcu olma durumlarının ölçek alt boyutlarından yalnızca ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ alt boyutuyla farklılığı anlamlı olarak görülmüştür (Tablo 4.20) burada ise sporcu lisansına sahip olmayan katılımcıların alınan eğitimin yaşantıyı düzenlemelerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Buradan lisanslı sporcu olmayanların yeni başladıkları düşünüldüğünde daha heyecanlı ve istekli oldukları öğrendikleri bilgileri daha çok hayata geçirmeye çalıştıkları şeklinde yorum yapmak mümkündür. Bu noktada sporcuların kendini daha profesyonel görerek, şımarmaya varan rehavete kapılmamasına yönelik önlemlerin alınması, öğrencilerin hayat boyunca bu tarz düşünce ve davranışlardan uzak durması sağlanabilir. Çalışmaya katılanların anne eğitim durumlarının aldıkları eğitimi günlük hayata uygulamaları açısından bir farklılığı söz konusu olmadığı görülmüştür (Tablo 4.21). Esasen bu sonuç beklenen bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Nitekim

bireyin annesinin eğitiminden faydalanabileceği eğitim evrelerinin ilköğretim yıllarında kaldığı, zamanla bireyin gelişimi ve düşüncelerinin kendi aldığı eğitimle şekillendiği söylenebilir.

Katılımcıların baba eğitim durumlarının öğrendiklerini günlük hayata geçirmeleri açısından farklılaştığı bu farklılığın ise, ‘Alınan eğitimin kullanımı’, boyutunda babası okur yazar olmayanların bu algılarının daha yüksek olduğu şeklinde olduğu görülmüştür (Tablo 4.22). ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’, alt boyutunun baba eğitimi açısından farklılaştığı, baba eğitim düzeyi ilköğretim seviyesinde olanların okuryazar olmayan ve olanlara nazaran daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Katılımcılardan babalarının eğitim durumu açısından ‘Alınan Eğitimin Yeterliliği’ alt boyutunun farklılığının anlamlı olduğu görülmüştür. Burada baba eğitim düzeyi ilkokul olanların, yükseköğrenim görenlere nazaran alınan eğitimin yeterliliğini daha az gördükleri şeklinde yorumlamak mümkündür. Ayrıca katılımcıların gelir durumlarının artması durumunda ‘Alınan eğitimin kullanım’larının da arttığı görülmüştür (Tablo 4.23). Katılımcıların sportif faaliyetlerde bulunma düzeyleri ile ‘Eğitimin Günlük Hayata Uygulanması’, boyutunda farklılaşmaktadır. Rekreasyonel anlamda spor yapanların diğer düzeylere göre bu boyuttan çok puan aldığı ve eğitimin günlük hayata daha fazla uyguladıkları görülmektedir. Benzer şekilde rekreasyonel olarak spor yapanların ‘Alınan Eğitimin Yaşantıyı Düzenlemesi’ alt boyutunda diğerlerine nazaran daha yüksek puan aldığı görülmüştür (Tablo 4.24). Gerek ilgili literatür gerekse spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öğrenimleri sırasında edindikleri bilgileri günlük hayatla ilişkilendirme düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırma sonucunda bir takım öneriler vermek şu şekilde sıralanabilir:

- Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük kısmının amatör olarak spor yaptıkları görülmüştür. Gençlerin en verimli olacakları yaş aralığında profesyonel sporcu olmaları için ortaöğretim yıllarından itibaren gerekli eğitimler ve önlemler alınarak sporla erken yaşta tanışmaları sağlanabilir.
- Çalışmaya katılan öğrencilerin ciddi bir kısmının lisanslı sporcu olmadığı görülmüştür. Özellikle bu fakültede okuyan öğrencilerin en kötü bir alanda uzmanlaşarak sporcu lisansına sahip olmalarına yönelik adımlar atılabilir.
- Öğrencilerin üniversite eğitiminde edindikleri bilgileri uygulamalarını gözlemlemek için kamplar spor müsabakaları vb etkinlikler düzenlenerek gözlemler yapılabilir.
- Katılımcıların alınan eğitimi yeterli görmeleri durumunda, aldıkları eğitimi daha fazla günlük hayatta kullandıkları gibi önemli bir sonuç bulunmuştur. Bu nedenle alınan eğitimin yeterliliği oldukça büyük önem taşımaktadır, dolayısıyla öğrencilere verilecek eğitimin yeterli düzeye getirilmesi için gereken önem verilmelidir.
- Öğrencilerin mesleki yeterliliklerini eleştirmeleri adına, yapılacak olan sportif faaliyetlerde kritik görevler vererek kendilerine öz eleştiri yapmaları sağlanabilir.
- Öğretim elemanlarının öğrencileri yakından takip ederek, eğitimlerden gereken kazanımları almayan öğrencilere özel ilgi göstermesi kolay öğrenmesine engel olan etkenleri belirlemesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkada, C., (1993). Beden Eğitiminin Spor Eğitimine: Sporda Yeni felsefeler, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi, Ankara,
- Açıl, A. A., (2006). Şizofrenlik Hastalarda Fiziksel Egzersizin Ruhsal Durum ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Programı, Yüksek Lisans Tezi, Sivas
- Adalı S., (1992). Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinin Öğretim Programları Üzerine Bir Araştırma, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Ankara, s 8: 231-232.
- Akın, A., (2015). Spor Turizminin Etkileri Üzerine Bir Alan Araştırması. Journal of Tourism and Gastronomy Studies 3(2), 20-30.
- Akın, A., 2018. Spor ve Turizm Bursa: Ekin Yayınevi: 5-7,125-133.
- Amman, M. T., (2000). Spor Sosyolojisi. (Ed.: İkizler C.) Sporda Sosyal Bilimler, Bölüm 3, İstanbul: Alfa Yayınları.
- Arabacı, H., (2004). Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi, Nobel Yayın Dağıtım.
- Arıcı, H., 1998. Okullarda Beden Eğitimi, Nobel Yayın,
- Atıcı, T., Atıcı, E. ve Şahin, N., (2004). Spor Hekimliği ve Etik. Türkiye Klinikleri Tıp Etiği- Hukuku-Tarihi Dergisi 12: 183-8.
- Aydın G., Yalız Solmaz D., (2016). Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Fiziksel Aktivite Düzeyleri, İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3(1), 34-46
- Bağırhan, T., (1992). Spor Bilimlerinde Beden Eğitimi ve Spor İikilemi. Spor Bilimleri Dergisi, 2, 20-22.
- Bar M., (2016). Sporun Üniversite Adayı Öğrencilerinin Ataklık ve Pratik Olma Kişilik Özelliklerine Etkisi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5: s. 16.
- Baumann, S., (1994). Uygulamalı Spor Psikolojisi (1. Baskı) İstanbul: Alfa Basım Yayım.
- Bayar, P., (2003). Spor Yapan ve Yapmayan Bayanların Kişilik Özelliklerinin Karşılaştırılması. Spor Bilimleri Dergisi, 14 (3), 133-143.
- Bilgen, H., (2014). Gençlik Merkezinde Yürütölen Kurslara Katılan Gençlerin İletişim Becerisi ve Sosyal Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ankara Yenimahalle örneği), Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Yüksek Lisans Tezi.

- Bilgen, N., (1989). Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi, Kültür Bakanlığı Yayını, Birinci Baskı, Ankara.
- Bilgin, A., (1995). Grup rehberliğinin ve grupla psikolojik danışmanın, lise öğrencilerinin anne babalarından bağımsız meslek kararı verme davranışına etkisi (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Binbaşioğlu C., (1994). Genel Öğretim Bilgisi, Binbaşioğlu Yayınevi, Ankara,
- Bora, A., (2012). Bir Millî Vazife Olarak Spor ve Kadınlar. Spor Bilimleri Dergisi, 23(4):220-226.
- Bozyiğit, E., 2020. Spor Bilimlerinin Tarihsel Temelleri. <https://www.academica.edu>. 20.02.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Bozyiğit, E., ve Gökbaraz, N., (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde kariyer stresinin belirleyicileri. Journal of Computer and Education Research, 8(15), 181-200.
- Çalışkan O., (2022). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri Ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Yozgat.
- Dalkıran, O, Tuncel, F., (2007). Orta Öğretim Kurumlarındaki Beden Eğitimi Dersinin Seçmeli Ders Olarak İşlenmesinin Öğrenciler Gözüyle Değerlendirilmesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara.
- Demirel, Ö., (2002). Kuramdan Uygulamaya Eğitim, Eğitimde Program Geliştirme, Pegem Yayıncılık 4. Baskı, Ankara
- Devecioğlu, S., ve Karakaya, Y. E., (2011). Türkiye’de spor eğitimi sektörünün görünümü. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(3), 626-654.
- DPT (2000) Devlet Planlama Teşkilatı www.dpt.gov.tr
- Dunn, W. R., George, M. S., Churchill, L. ve Spindler, K. P., (2007). Ethics in sports medicine. Am J Sports Med 35: 840-4.
- Erdemli, A. (1996). İnsan, Spor ve Olimpizm. Sarmal Yayınevi, İstanbul.
- Erdemli, E. (2002), Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi, Beta Yayıncılık, 7. Baskı, İstanbul.
- Erkal, M., (1982). Sosyolojik Açıdan Spor, Filiz Kitabevi, İstanbul.
- Erkenci, S. (2000). Ortopedik engelli ve engelli olmayan erkek ergenlerde benlik saygısı ve beden imajı. Özel Eğitim Dergisi, 2(4), 13-22.

- Erşen, E. ve Kale, R., (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Fişek, K., (1982). “Türkiye’de Spor”, *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, c. 8, İstanbul: İletişim, s. 2178.
- Fişek, K., (1983). “Türkiye’de Spor”, *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, c. 8, İstanbul: İletişim, s. 2178.
- Fişek, K., 1985. *100 Soruda Türkiye Spor Tarihi*, İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- George, D., ve Mallery, M., (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson
- Göde, O., Alkan, V., (1998). *Denizli’de Orta Öğretim Kurumlarındaki Sporcu Öğrencilerin Derslerdeki ve Spor Yaşantılarındaki Başarılarının Karşılaştırılması*, PAÜ. Eğitim Fak. Dergisi, Denizli sayı: 4.
- Gökmen, H, Schnitger, W., 1983. *Zorunlu Seçmeli Beden Eğitimi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Uygulanabilirliği*, Ankara,
- Göral, M., (2000). *Cumhuriyetten Günümüze Beden Eğitimi*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Kütahya,
- Güngör G., (2022). *Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rol Algıları İle Liderlik Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü; Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Günışık, E., (1973). *İlkokullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, 4, 3-25.
- Güzel, P., Çoknaz, D. ve Noordegraaf, M., (2009). *Sürdürülebilir kalkınmanın çevre boyutunda uluslararası olimpiyat komitesi (IOC) uygulamaları ve olimpiyat organizasyonları kapsamında incelenmesi*. Spor bilimleri dergisi, 20 (2), 24-34.
- Hiçyılmaz, E., (1983). *Sporda Batılaşma Hareketi*. İstanbul, Gözetin Kitapevi: 42-48.
- İmamoğlu, A. F., (1991). *Toplam Kalite Yönetim Anlayışı Açısından Spor Hizmetleri*, Bed. Eğt. Spor Bil. Der. Cilt:3,Sayı:2, s.51-62.
- İnal, A. N., (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kalyon, T. A., (1994). *Spor Hekimliği*, Gata Basımevi 2.Baskı, Ankara, s.147-150.
- Karagül, T., (1993). *Beden Eğitimi Öğretim Yöntemleri*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir s 6-7.

- Karakaya, Y. E., (2007). Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ İlinin Spor Stratejisi: Stratejiden Geleceğe 2023 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
- Karasüleymanoglu A., (1989). Yeni Boyutlarıyla Spor, Engin Yayınları 2. baskı, Ankara
- Kerimoğlu, N. (1982). Spor sektör raporu: Beşinci beş yıllık kalkınma planı hazırlık çalışmaları. Ankara: DPT Yayınları.
- Kerkez, F., (2012). Sağlıklı Büyüme İçin Okulöncesi Dönemdeki Çocuklarda Hareket ve Fiziksel Aktivite. Spor Bilimleri Dergisi, 23(1): 34-42.
- Keten M. (1992). Türkiye' de Spor, Ayyıldız Matbaası, Ankara.
- Kılbaş, Ş., (2001). Gençlik ve Boş Zaman Değerlendirme, Anaca Yayınları, Adana.
- Kılıcıgil, E., (1997). Sosyal-Çevre Spor İlişkileri. Ufuk Kitapevi San.Tic. Ltd .Şti. Ankara, (6-71).
- Koç, S., (2007). Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Koruç, Z., (1994). Bayan Millî Voleybol Takımının Kişilik Örüntüsü. Voleybol ve Bilim Dergisi, 1: 29-34.
- Krech, D. ve Crutchfield, R. S., (1980). Sosyal Psikoloji. (çev. Güngör E.). İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Küçük, V. ve Koç, H., (2004). Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi; 10: 1-12-131-141.
- Loland, S. ve McNamee, M., (2014). Philosophy of Sport. Social Sciences in Sport. (Ed. Joseph Maguire), Champaign: Human Kinetics, s.36-37
- MEB, (2005). Millî Eğitim Bakanlığı Spor Liseleri Yönetmeliği. T.C. Resmî Gazete (25714, 01 Şubat 2005).
- Oguzkan, F., (1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü, Emel Matbaacılık, Ankara,
- Özbek, O., (1999). Sporda Etik Dışı Davranış Alanları ve Etik İlkeler, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4: s.38.
- Özmen, Ö., (1999). Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni, Bağırhan Yayınevi, Ankara,
- Öztürk, F., (1998). Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırhan Yayınevi, Ankara.
- Özyigit, C., (1991). Hareket. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitim ve Spor Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 19-21 Aralık s 77-82.

- Özyiğit, C., (1993). Hareket. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitim ve Spor Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 19-21 Aralık s 77-82.
- Pangrazi, R. P. and Corbin, C. B. (1992). Are American children and youth fit?. Research Quarterly for Exercise and Sport, 63(2), 96-106.
- Pangrazi, R. P., and Corbin, C. B., (1992). Are American Children and Youth Fit, Research Quarterly for Exercise and Sport, 63 (2), 96-106.
- Reyhan, S., ve Karaca, A.A. (2016). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu ile eğitim fakültesi öğrencilerinin algılanan stres düzeylerinin karşılaştırılması (Siirt üniversitesi örneği). Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi, 3(3), 26-35
- Salar, C. (2012). Karar verme sürecini etkileyen faktörler ve karar verme sürecinde etğin önemi: Uygulamalı bir araştırma (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Sarialp, R., (1990). Spor Kültür Felsefe İlişkileri; Anadolu'muzdaki Antik Sportif Mekânlar ve Bir Hipotez, Spor Bilimleri I. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 15-16 Mart
- Sunay, H., (2009). Operative Issues of Private Sports Centers in Turkey: A Case Study of Sports Centers in Ankara. International Journal of Applied Sports Sciences, 21(1).
- Şahin, E.,(2006). Kadın Girişimcilik ve Konya İlinde Kadın Girişimcilik Profili Üzerine Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, S., Göde, O. ve Erdem A. R., (1999). Sport education and the training of prospective trainers. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 5, 1-6.
- Tabachnick B.G. and Fidell L.S., (2013). Using Multivariate Statistics (sixth ed.) Pearson, Boston.
- Teke, E., (2018). Sporcuların Kişilik Özelliklerinin Fair-Play Davranışına Etkisinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Muğla.
- Tezcan, M., (1982). Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi, A.Ü. Yayını, Ankara.
- Tinning, R., (2008). Pedagogy, sport pedagogy, and the field of kinesiology. Quest, 60, 405-424.
- Topdemir, H. G., ve Unat, Y., (2018). Bilim Tarihi. Ankara: Pegem Akademi.
- Tuncay, R., (1991). Rehberlik ve Beden Eğitimi. 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, İzmir.

- Tunç, M., (1999). Kalkınmada İnsan Sermayesi: iç Getiri Oranı Yaklaşımı ve Türkiye Uygulaması. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13, 1-2.
- Uluyol, O., (2013). Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Örneği; Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 349.
- Varis, F., (1996). Eğitimde Program Geliştirme, Ankara,
- Wankel, L. M. ve Berger, B. G., (1990). The psychological and social benefits of sport and physical activity. Journal of leisureresearch, 22(2), 167-182.
- Wuest, A. D. and Bucher, C. A., (1999). Foundations of physical education, exercise science and sport. Boston: McGraw-Hill Education.
- Yeltepe, H. (2005). Spor ve egzersiz psikolojisi. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Yıldıran, İ., Yetim, A. ve Senel, Ö., (1996). Farklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri. Bed. Eğt. Spor Bil. Der. I(1), (52-57).
- Yıldız, S. M. ve Özdağ, S., (2008). Student Opinion About Higher Education Institution Which Gives Physical Education And Sport Education. International Journal of Human Sciences, 5 (1).
- Yıldız, S. M., (2005). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında İnsan Kaynaklarının Eğitim Hizmetleri Kalitesine Yönelik Algılarının Değerlendirilmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yıldız, S. M., (2009). Spor Ve Fiziksel Etkinlik Hizmetleri: Geniş Bir Sınıflama. Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (12) 22 Sayı ss.10.
- Yolcu, İ., (1991). Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitim ve Spor Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 19-21 Aralık s 69-76.
- YÖK (1982) Yüksek Öğretim Kurumu Kanunu;
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2547.pdf>.

EKLER

EK 1. Etik Kurul İzin

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI
ETİK KURULU KARARLARI

KARAR TARİHİ	OTURUM NO	KARAR SAYISI
26.10.2022	13	01-39

Üniversitemiz Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu Başkan Prof. Dr. Eren YÜRÜDÜR başkanlığında toplandı.

KARAR 13.01- Eğitim Fakültesi Dekanlığının 14.10.2022 tarih ve 218805 sayılı yazısı görüşüldü.

Aşağıda bilgileri yer alan araştırmacıların yapmak istediği uygulamaların ve kullanacağı veri toplama araçlarının etik açıdan uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

ÇALIŞMANIN TÜRÜ	Öğretim Üyesi Araştırması
BAŞLIK	Bilsem Öğretmenlerinin Teknoloji Entegrasyonu Öz-Yeterlik Algısı ile Dijital Yeterlik Düzeyi İlişkisi
TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ/ YAZARI	Dr. Öğr. Üyesi Güliz KAYMAKCI
RAPORTÖR GÖRÜŞÜ	OLUMLU

KARAR 13.02- Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 14.10.2022 tarih ve 218754 sayılı yazısı görüşüldü.

Aşağıda bilgileri yer alan araştırmacıların yapmak istediği uygulamaların ve kullanacağı veri toplama araçlarının etik açıdan uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

ÇALIŞMANIN TÜRÜ	Doktora Tezi
BAŞLIK	Karanlık ve Aydınlik Kişilik Özelliklerinin Etik Olmayan Örgüt Yanlısı Davranışlara Etkisinde Motivasyonun Aracı Rolü
TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ/ YAZARI	Tugay ÜLKÜ (İşletme Anabilim Dalı)
RAPORTÖR GÖRÜŞÜ	OLUMLU

KARAR 13.03- Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünün 19.10.2022 tarih ve 220303 sayılı yazısı görüşüldü.

Aşağıda bilgileri yer alan araştırmacıların yapmak istediği uygulamaların ve kullanacağı veri toplama araçlarının etik açıdan uygunluğuna oy birliği ile karar verildi.

ÇALIŞMANIN TÜRÜ	Yüksek Lisans Tezi
BAŞLIK	Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenimleri Sırasındaki Kazanımları Günlük Hayatla İlişkilendirme Düzeyleri
TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ/ YAZARI	Furkan TÜRK (Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı)
RAPORTÖR GÖRÜŞÜ	OLUMLU

EK 2. Özgeçmiş